

üzlet-
raktár-
ezni: dr.
71. 1632

lón kap-
első áru-
1613

bérlőim,
udomás,
halálozott
eteki vál-
tése mel-
kérem to-
kat. Tisz-
Vilmos-
6. Telefon
1334

gomb és
várbán, —
1818

NC
ucca 4.
erőre be-
üzemében
butorokat,
üzlet-, író-
seket és
kat. Sajtó
készen is
123

st,
szemfölsze-
lakok. —
ucca 16.
17

bó 86. —
an olcsó
1472

égek.
donát ké-
szlak épü-
12. szám)
vábbá a
z. nagybér-
sz. udvari
hárcius hó
kezni lehet
okli hivata-
184

tőre n. ki-
atalban. 185

telben ere-
csészti Nagy
ka-épület.
1633

on: Csikós
bb házszer
minden fü-
174

házbán üz-
háromszobás
5. Értekezik
Csapó u. 4.
1587

ség
vállalatnak.
Háztu-
di 12. 1589

ozás
razonra 40.
zéchenyi uc-
1603

h
i szoba, fűr-
mellékelyi-
utorral vagy
adó. Érte-
3 óra között
zám. 1611

ly u. 2. He-
valatban. —
Manikür. Ol-
1576

a
francia gép-
elben készít
áimző, Biká-
1565

és
ndülés, plisz-
Gyulánál,
ucca 3. 1620

zett
znált nő kor-
a kiadóban.

s.
háromhónapos
nyitok. Beirat-
lutan 5-től.
palota, föld-
Sas ucca 4.
1578

T ÓRAS
glepő olcsón
Rákóczi u.

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: EGÉSZ ÉVRE 36 PENGŐ, FÉLÉVRE 18 PENGŐ, NEGYEDÉVRE 9 PENGŐ, EGY ÓRA 3 PENGŐ. EGYES SZÁM ÁRA HÉTKÖZNAP 12 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR. — MEGJELENIK HÉTFŐ KIVÉTELVÉL MINDEN NAP. KIADÓK: HEGEDŰS ÉS SÁNDOR IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
FARKAS LAJOS.

SZERKESZTŐSÉG: NAPPAL: FERENC JÓZSEF UT 34. SZÁM. TELEFONSZÁM: 10-20. ÉJJELE: FERENC JÓZSEF UT 49. SZÁM. TELEFONSZÁM: 18. FŐKIRADÓHIVATAL: FERENC JÓZSEF UT 49. SZÁM. TELEFONSZÁM 18. FŐKIRADÓHIVATAL ÉS KÖLCSÖNKÖNYVTÁR: SZÉCHENYI UCCA 2 SZÁM TELEFONSZÁM 375

DEBRECEN, 1928 FEBRUÁR 23.

CSÜTÖRTÖK

XXVI. ÉVFOLYAM 11. SZÁM.

Hódolat Kossuthnak

Igen, szakadatlanul hódolunk Kossuthnak. Mióta a kurzus elején Kecskeméten ihletett ajakról elhangzott a szózat, hogy a Kossuth szobrát le kellene dönteni, mert az is destruktív volt és a negyvennyolccal kezdődött minden bajunk, azóta szakadatlanul hódolunk Kossuthnak. — Most már kicsi is a hódolatunknak az országunk, átme gyünk vele az Oceánon s Amerika színe előtt folytatjuk a hódolást. A művész, akivel megalkottattuk a mi számunkra a mi guszatusunk szerint való Kossuth-szobrot, a vezeklő Kossuthét, ki mindent megbánt, amit tett s akinek az arcán is látszik a sajnálkozás, amiatt, hogy ő nem lehet tagja az egységes párt-
nak, a művész Amerika számára csinált ellenszobrot. Az új világ látni fogja a törhetetlen szabadsághős, a meg nem alkuvó forradalmár, a meg nem hamisított Kossuth-eszme szobrát és meg fogja csodálni előtte a magyar zarándokok hódoló tömegét. Nagyon sokan lesznek, akik ki-
mennek a tiszteletet megadni ennek a Kossuthnak, akit eltanácsoltak hazulról, mint nem elég konstruktív elemet, ebben a formájában. A tisztelgő, lelkes magya-
rok közt természetesen ott lesz a magyar kormány is. Nem személyesen, mert az ut hosszú, a tenger még viharosabb, mint a parlament s az országnak egyetlen mi-
nisztere sincs, akit hetekig nélkülözhetne szivszorongás nélkül. Mint parlamentáris ország, ezt a kérdést is képviseli uton intézzük el. A kormányt a pártja képvise-
li és a pártot három illusztris tagja s azok között van, mint mára kiderült, Tomcsányi Vilmos Pál és Haller István. Haller István, a numerus clausus atyja, Tomcsányi V. P. pedig, mint az ifjú kur-
zus igazságügyminisztere, a deres-tör-
vényt szerkesztette bele a Corpus Juris-
ba a keresztény időszerűség szerkelet-
százhusas éveiben.

A destruktív sajtó utolsó mohikánjai nagyon felhőrdültek erre a hírre. Allítólag még a kormánypart kebelében is föl-
szisszentek rá, ha nem éppen hallhatóan is. Nem mintha a botbűntetés igazság-
ügyminiszterét méltatlannak tartanák az uralkodó párt képviseletére. Senki se von-
hatja kétségbe, hogy korrekt uriember, tisztviselőnek is igen kiváló volt, képzet-
tségét és szorgalmát még a forradalmi kormányok se vonták kétségbe és széles
látókörének, mint politikusként, éppen a de-
res-törvénnyel adta bizonyosságát. Nem is
aról van szó, hogy itthon ne illethetné
meg minden kegyelet Tomcsányi Vilmos
Pált, mint nagydok tanuját. De talán
Kossuth szobra elé, a szabad Amerika
földjén, a hatalmat egyedül birtokló poli-
tikai párt képviseletében mégse való éppen
ez a kérdésműlt pécsetőr. Talán a job-
bágyág eltöröljének, az emberi méltóság
törvénybeiktatójának ércszobrán mégis
megütődés fog keresztülvillanni, amikor
a kormánypart képviseletében így mutat-
kozik be neki egy korszor gentleman:
— En vagyok az a kegyelmes ur, aki
a tekintetességét által ércnyolcszáz-
negyvennyolcban eltörölt botbűntetést
ezerkilencszázhuszban visszaállítottam.

Mi igen helyeseljük Tomcsányi Vilmos
Pál megbízatását. Sőt szívesen vennénk,
ha azt olvashatnánk a reggeli lapokban,
hogy Haller Istvánt is utitársul adják
hozzá. A mi felfogásunk szerint senki
olyan méltón nem reprezentálná a mi ko-
runk Kossuth-kultuszát odaát, mint ez a
két abszolút politikus.

Azt a Kossuth-kultuszt, amilyenhez
fogható kultuszt még nem ismert az ezer-
éves magyar történelem, amelynél jobban
kultuszt még nem destruáltak a minden-
kori konstruktív elemek. Egy karbunku-
lus hegy volt, amelyet a magyar néplelek
kristályosított ki magából s amelyet por-
rá örölt a politikai bizantinizmus és po-
litikai demagógia két óriás malomköve.
Kossuth Lajost és korát beleraktuk a
nemzeti oltár kövébe és az oltáron idegen

isteneknek égettünk tömjént és ezt ugy
neveztük, hogy: politikai okosság. Poli-
kai okosságból eltékoztunk a Kossuth-
örökséget: a magyar gazdasági függet-
lenséget, az önálló magyar hadsereget és
a magyar diplomáciát. Politikai okosság-
ból hagytuk, hogy összekötözzék a kezün-
ket és beleállítsanak olyan nemzetközi
kapcsolatokba, amelyekhez se vértünk, se
érdeklünk soha nem huzott és állítsanak

bele olyan nemzetek gyűlöletének a köz-
pontjába, amelyekkel nekünk soha ba-
junk nem volt. Politikai okosságból a
magyar történetírás ma is adós Kossuth
Lajos életrajzával és politikai okosságból
állítottunk neki olyan szobrot, amely bü-
tetéssé teszi a halhatatlanságot. Politikai
okosságból törvénybe iktattuk a negyven-
nyolc dicsőségét, de eldobáltunk magunk-
tól mindent, amit a negyvennyolctól kap-

tunk s a hatvanhétért még fel nem áldoz-
tunk. Örök hódolatot fogadunk Kossuth-
nak, de destruktiónak bélyegzünk min-
dent, aminek ő a szimboluma: demokrá-
ciát, liberálizmust, gondolat- és szólás-
szabadságot, jogegyenlőséget.

Bizony, csak legméltóbban viszi el a
mi hódolatunkat a szabad Amerika föld-
jén otthon talált Kossuth Lajosnak —
Tomcsányi Vilmos Pál.

Sándor Pál nagy beszédben védte meg a magyar zsidó- ságot a rosszakaratu vádakkal szemben

Leleplezték Bleyer Jakab képviselőt, hogy hazafiatlan tudósításokat ad fajvédő német lapoknak

A numerus clausus vitája ma váratlanul
igen megélt, sőt egyes részeinél
egyesen viharossá lett. Nagyobb ese-
ménye volt az ülésnek Sándor Pál ha-
talmos beszéde és Bethlen István
gróf válasza az öngyilkosságok nagy szá-
ma miatt Gál Jenő részéről előterjesz-
tett interpellációra.

Az ülést 11 órakor nyitotta meg Zsit-
vay Tibor elnök, aki bejelentette, hogy
Bárdos Ferenc szocialista képviselő el-
len bejelentés érkezett, hogy

**a kommun alatt népbiztos volt és így
nem lehet a törvény szerint képviselő.**

Ügytétette az összeférhetlenségi bi-
zottsághoz.

A NUMERUS CLAUSUS VITAJA.

Szilágyi Lajos: A numerus clausus
fentartását nemzeti bűnnek tartja,
amely elkedvetlenül a megszállott terü-
leten lakó és eddig hazafias, hű zsidósá-
got.

Pakots József Láng János közbe-
szólására megjegyzi: Maguk mérgezték
meg a fiatalok lelkeit a gyűlölködő jel-
szavakkal.

Szilágyi Lajos: Az antiszemitizmus
olyan vesztető jel volt, amely a nume-
rus claususra vezetett, amely éppen olyan
rossz, mint a földbirtokreformtörvény.

SÁNDOR PÁL NAGY BESZÉDE.

Sándor Pál: Azokat, akik azt kérdést ve-
tették fel, hogy mit tettek a zsidók az elsa-
kított területeken, Nyugatmagyarországon,
Friedrich Istvánhoz és a miniszterelnökhöz
utastija.

**Hibáztatja, hogy óvása ellenére a belügy-
miniszter jóváhagyta a cionizmus alap-
szabályait,**

amelyet 25 év óta nem hagytok jóvá egyetlen
magyar minisztérium sem. A kereskedelemre
vonatkozóan elmondja, hogy sohasem volt ma-
gyar virtus róffel dolgozni, odaállani a máza
mellé, hajnalban felkelni. Mindig halgotatta,
hogy a magyar társadalom ne legyen a fog-
lalkozások tekintetében egyoldalú. Főleliti,
hogy a zsidóság érdekében 1920-ban elmon-
dott beszédek

irtóztatos vesszőfutásban volt része.

Berki Gyula: Igaz. Emlékszem, itt vol-
tam.

Sándor Pál: Beszéde után egy magas-
rangú rendőrtisztviselő figyelmeztette, hogy
**meneküljön ki az országból, mert nincs
biztonságban az élete.**

De ő nem menekült, mert azt hitte, hogy igaz-
ságos embernek az igazságot nem történhetik
baja. Nem is molesztálták őt. Mi eredményt
ért el 1920 óta az ország, amelynek egyetér-
tésre és összetartásra van szüksége. Ha van
ellentét zsidó és keresztény között, azt jobb
időben kell elintézni.

— Egyesek úgy állítják be a dolgot, hogy az
itt élő csoport magyar zsidóval szemben a
hatalmas magyar kereszténységnek félnie kel-
lene. Nem a vallás, hanem az egyéniség teszi
az embert. Nincs különbség keresztény és

zsidó vallás etikája között, amely elsőnek hoz-
ta be az egyisteniség fogalmát.

A görbe orrokra és görbe lábakra vonat-
kozóan kijelenti, hogy ilyen ismertető je-
lek inkább vannak Kontra Aladáron, aki
szelard spanyol kinezésű, mint ő rajta.

A zsidóság hazafias magatartása után nem ér-
demelte meg a numerus clausust. Ha agyon-
verik a zsidóságot, azzal még nem törölték
el Trianont. Sok nagyipart a zsidók teremte-
tek meg és ma az ipar országútján csupa zsi-
dó holttetek hevernek. Kérde, mit művelt 8
év alatt a tulajdai. A valorizációt is a zsidók
követelték.

Ernszt Sándor: Mi elsősorban az ország
pénzügyi helyzetét néztük.

Sándor Pál: Ért a pénzügyekhez ugy,
mint bárki más ebben a Házban és mégis ő
követelte a valorizációt. Az antiszemitizmus
vallási türelmetlenség és az ebből fakadó gyű-
lölet

**több emberéletet vetett áldozatul, mint
ágyu, tűz és víz együtt.**

Mindegy, ki ellen irányul az üldözés, például
a mexikói katolikus üldözés is, az ellen az
egész világnak tiltakoznia kell. A legtöbb
mártírja mindig a zsidóságnak volt, mert ke-
vesen voltak, nem tudtak védekezni.

**Mert néhány hitehagyott bolsevista gaz-
ember a magyarság ellen cselekedett, az-
ért kell a magyar liberális Bleyer nem-
zetnek a zsidóság ellen támadnia.**

A zsidóság a háborúból és az ellenforradalom-
ból is hatalmasan kivette részét.

AZ ELSŐ ÖSSZECPÁS.

Sándor Pál: A zsidóság becsületes ma-
gyar volt, a nemzetiségek között talán egy
sem volt olyan patriota, mint éppen a zsidó.

Bleyer Jakab ingerülten kiáltja Sándor
Pál felé: Ez ellen tiltakozom!

Fábián Béla Bleyer felé: Ön pángermán
agitációt folytat!

Bleyer Jakab vörvörös arccal kiált vissza
Fábiánnak: Ön pedig izraelita agitáció!

Fábián Béla: De nem magyarellenest! Ön
magyarellenest folytat. (Óriási zaj.)

Bleyer Jakab: Nem igaz, ne mondjon
ilyent!

Fábián Béla: Mondom! A német jobboldali
sajtót ön látja el magyarellenest cikkeivel!

Fábián Béla és Bleyer szoharcát óriási zaj
követi, az elnök percekig hiába rázza a csen-
gőt. A zaj csillapultával Bleyer éles hangja
hallatszik, amint Fábián felé kiáltja:

— Nem igaz! Hazugság!

Fábián Béla: Majd bebizonyítjuk!

Forster Elek, Váry Albert és Meskő Zoltán
helyeslése közben folytatja beszédét ezután
Sándor Pál, amelyben többek között

**hivatkozik Baltazar Deszö püspökre és
amerikai utjára is, amikor is zsidó temp-
lomokban is prédikált.**

Félre kell tenni minden gyűlölködést. A mi-
niszterelnök kénytelen jobbra és balra is en-
gedményeket tenni és azért nem törli el a nu-
merus clausust, amely ártalmára van az or-
szágnak. A numerus clausus kapcsán a zsidó-
ságot az egyenlőség bántja, hogy másod-

rangu polgároknak minősítették.

**Az antiszemitizmus a hercegek, grókok,
kapitalisták és politikusok büne, akik az
antiszemitizmussal villámhárítót szorítottak
fel maguknak és a zsidóságot használták
fel a népharag levezetőjéül.**

A fajelméletre és tisztavérűsége vonatkozóan
megjegyzti, hogy ezeket emlegetők elfelejtik,
hogy

**Almos felesége, Árpád anyja hitű zsidó-
leány volt,**

kazár királyleány. Kontra Aladár sem tudja,
nem folyik-e ereiben zsidóvér. A zsidók nume-
rus clausus nélkül áldozták életüket az ellen-
forradalomban. Végül is milyen foglalkozást
engedélyez a tulajdai a zsidóságnak, amely
majdnem minden foglalkozást ágból ki van
zárva. Hivatkozik Bethlen Miklós gróf köny-
vére, aki Pest akkori felvirágoztatását a zsi-
dóságnak tulajdonítja, cikkeit így végzi:

„Több zsidó, több világosság“.

Telek Pál gróf egyik beadványában büszkén
emlegeti, hogy a magyarokhoz kazárok is
csatlakoztak. A zsidóság 76,9 százaléka ma-
gyar. Tizezernél több zsidó esett el a háboru-
ban. Beszél ezután a 48-as időkben tanusított
magatartásáról a zsidóságnak és idézi Petőfi
Sándor cikkét. Nem méltó megszégyeníteni az
zsidóságot, amely mindig jó magyar volt és
mindig teljesítette a kötelességét. Azokat a
zsidókat, akik a börtöket vitték a vásárra, nem
veszik fel a vitézi rendbe.

**Ferenc József, aki nem volt zsidóbarát
nem tűrte a zsidó üldözést.**

BLEYER VÉDI A SZASZOKAT.

A vita megszakítása és a napirendi indítvány
után személyes kérdésben Bleyer Jakab szó-
lalt fel s folytonos közbeszólások közben a
maga és a szászok hazafiságát bizonyítja.
Őket a magyar királyok hívták be.

Csák Károly: Az osztrák császárok.
Bleyer Jakab: A svábság is a fronton
volt.

Jánosssy Gábor: Ez kötelessége volt,
mert magyar kenyeret evett.

Bleyer Jakab: A szászok egy része az-
zal okolta meg szélsőséges felfogását, hogy

**levették a király fejéről Szent István kor-
onáját és ezzel mi fel vagyunk mentve a
hűség alól.**

Hatalmas zaj fogadja Bleyernek ezt a kijelentését. Percekig tartó lármá után tudja csak
folytatni a szónok.

Bleyer Jakab: En nem mondom, hogy
felekezett vagyunk, mert mi faj vagyunk.

Esztergályos János: Sváb felekezett
nincs is! (Derűtség a Ház minden oldalán.)

Bleyer Jakab: Fábián képviselő ur azt
mondotta, hogy én a németországi jobboldali
lapokat informálom a magyar kérdéstről. Nem
tekintem titoknak, hogy

**a magyarországi németeknek vannak
klvánságai, amelyek nincsenek teljesítve.**

(Viharos tiltakozások a baloldalon.)
Fábián Béla: Szégyen ilyet mondan!

Pakots József: A kölföldön rágalmazza a
magyar nemzetet.

Kontra Aladár folytonos derűtség köz-

ben tiltakozik az ellen, hogy ő szefárd spanyol zsidó típus.

Óriási derűtség közben jegyzi meg Sándor Pál, hogy a görbe orrok és lábak emlegetése kapcsán jutott eszébe hogy

Kontra Aladárnak, milyen jó becsületes zsidó orra van.

BLEYER JAKABOT LELEPLEZIK.

F á b i á n Béla személyes megtámadás címén kér szót. Én a képviselő urról azt állítottam, hogy

a jobboldali német sajtót úgy informálja, hogy információi alapján a német nemzet a magyar nemzet ellen fordul.

(Ugy van! Ugy van! a baloldalon. — Óriási zaj a Ház minden oldalán. Az elnök állandóan rázza a csengőt.)

— A képviselő ur itt kezdte védeni a magyarországi svábokat és szászokat.

Én a magyarországi német nép hazafias érzületét egy pillanatra és egyetlen szóval sem vontam kétségbe.

Itt egyedül és kizárólag a képviselő ur személyéről van szó. Arról, hogy milyen szerepet játszik. Arról van szó,

hogy a képviselő ur miként izgat a magyarországi svábok és németek között és arról, hogy miként informálja a német sajtót, amelynek csak a legnagyobb jóindulattal kellene velünk foglalkoznia.

A kormányparton állandó nagy helyesléssel kísérik Fábrián Béla felszólalását.

Bleyer Jakab izgatottan fordul az elnök felé, többször felugrik a helyéről és jelzi az elnöki emelvény felé, hogy felszólalásra kér engedélyt. Az üléssteremben óriási az izgalom.

F á b i á n Béla: Ez a német sajtó, melyet a képviselő ur informál, megelégedik arról, hogy mi váll-váll mellett vittük a központi államok lobogóját... (Élénk helyeslés és taps a Ház minden oldalán.)

A kormányparton tüntetően tapsolnak Fábrián Bélának, aki így fejezi be beszédét:

— Hogy ki a bűnös, arról fogok holnap beszélni.

INTERPELLÁCIÓK.

Gál Jenő interpellál ezután a immár nemzeti szerencsétlensége jelentő öngyilkosságok elszaporodása ügyében. Megfelelő intézkedéseket kér ezek csökkentése érdekében. Nézete szerint az öngyilkosságok egyik oka a nyomortanyákban jelentkező gyógyíthatatlan betegcsoportja, a másik a gazdasági élet válságai következtében kialakult keresetképtelenek csoportja, a harmadik pedig az a tény, hogy

a közterhek agyonnyomják a kereskedő és iparostársadalmat.

Viszont az igazságszolgáltatás tulságos szigorúan kezeli a kriminalitást, úgyhogy nemcsak a tettest sújtja, hanem

a tettes ártatlan családja is szenved.

Az állam büntető hatalma legyen szigorú a tettessel szemben és könyörüljön meg a hozzátartozóin és istápolja azokat.

B e t h l e n István miniszterelnök válaszolt. Az öngyilkosságok statisztika volta-képpen a társadalmi betegségek szimptomájaként tünteti fel az öngyilkosságokat, ezért csak közvetlenül az előidéző társadalmi betegségek gyógyításával lehet a bajt gyökeresen kezelni. Több ok van. — Vannak vallási okok, erkölcsi okok, társadalmi okok. Nem nevelik elég erőseknek az életre a gyermekeket. Nem hiszi, hogy kívánatos volna, hogy a magyar sajtó az öngyilkosságokat oly részletes-séggel tárgyalja, mint ahogy teszi. Megengedni, hogy egyes szenzációknak feltárása a lap kelendőse szempontjából szükséges, de ez sok esetben káros is, mert

az utánzási vágy

benne van az emberekben és sok embert visz erre az utra az is, hogy a neve benne szerepeljen a lapban. Kétségtelen az, hogy egyik komoly oka az elszaporodott öngyilkosságoknak

az alkoholizmus romboló pusztítása.

Kétségtelen, továbbá, hogy

Trianon is hozzájárul az öngyilkosságok számának szaporodásához.

Kétségtelen és ezt meg kell állapítani, hogy

az államháztartás szanalása, amellyel véget vetettek az inflációnak, bizonyos fokig szintén okozója volt az öngyilkosságok szaporodásának.

Lényegesen megromlottak

a közegészségügyi viszonyok.

— Végül utójára

gazdasági okai vannak az öngyilkosságok szaporodásának.

A megélhetés rosszabbodása, különösen az infláció idejében bekövetkezett éhbérek, amikor a munkabérek nem lehetett állandóan emelni. — Az öngyilkosság, mondhatni városi betegség. A statisztika szerint minden millió ember közül öngyilkos lett iparos 268, mezőgazda 129, kereskedő 281, a közlekedési körből 181, a közszolgálati alkalmazottak és szabad pályán levők közül 340, a véderő tagjaiból 1032, az iparos segédszemélyzet köréből az öngyilkosok arányszáma 311, a kereskedőkénél 416, a katonatisztekénél 1079. Egyetért Gál Jenővel abban, hogy a büntetés ne sújtja a családtagot. — Ugy tudja, hogy történt már gondoskodás tekintetben az igazságügyi miniszter részéről.

Gál Jenő: Köszönettel tudomásul veszi a miniszterelnök választát.

Gál Jenő második interpellációját a Ház engedélyével elhalasztotta.

A városi közgyűlési többség tévedése

Irta: Dr. LENCZ GÉZA

a debreceni tudományegyetem tanára, a hittudományi kar dékánja.

A háború s azt követő zavarok valami egészségtelen állapotot teremtettek meg közéletünkben. Az átélt nyomorúságok emléke odanyomakodik még mindig a lelkekre, amelyek munusként felidézése néha nyíltan, néha burkoltan ott kísért mindenütt, akadályozza a társadalmi béke és kölcsönös meggyezés létrejöttét, hiszen legtöbb esetben exkluzivitásra, kizárólagosságra való törekvéssel áll az összeköttetésben.

Az ellenféllel nem érdekkiegyenlítődést keresni, hanem azt lehetőleg megsemmisíteni a cél.

Ahogy most sikerült a belsőségek és külsőségek érdekét városunkban szembeállítani, körülbelül ugyanezt a situációt mutatja

Jelszó, Debrecen modernizálása, ennek folytán a belvárosra vonatkozólag egy nagyszabású program megvalósítása. Már az magában meggondolandó, hogy

egy háború után tönkrement társadalom bírja-e ennek megfelelő óriási terheket?

Itt csak a burkolási program egyesekre nehezítő nagy költségeit említem. De hát mondjuk a fejlődés előtt olyan katasztrófa után sem térhetünk ki, mint a háború. Szabad-e azonban ennek minden erőinket igénybe venni, úgy, hogy a városi komfort, kényelem belsősegek biztosítása mellett a külsőségek még leghalaszthatatlanabb egészségügyi dolgai is ad graecas calendas halasztassanak? Én legalább, ha egy várost meglátogattam.

első sorban humanitárius intézményei, kórháza, egészségügye iránt érdeklődtem, mert ez egy város nagyságának az alapja, a csín, a külső pedig a város jólétért tesz bizonyosságot. Hiányzik ott Isten lelkének munkája, ahol a fény mögött annyival sötétebben tornyosul az árny, ahol kétes előnyök ezrek nyomorúságát, baját orvosolatlanul hagyják.

Azt mondtam fentebb, hogy ez az egyoldalú, téves városi politika háború utáni keletű. Nem mondom vele semmi újat, ha felemlitem, hogy a telepek kutakkal való ellátásának és vadvízei levezetésének kérdését először én vetettem utabb utabb időben fel a városi közgyűlésen. Már csak azért is szíves készséggel engedek Szerkesztő Ur (és egy telep kiküldött) felszólításának, mert hiszen ez újabb, katasztrófaállásnak kijelentett fordulót ödüma így engem is illet. Hát épen arra akarok rámutatni, hogy

a dolog mai klézódésének, a városi tanács merev elzárkózása s a régi ideológia

SOMOGYI ÉS BACSÓ KOSZORU-SZALAGJAI.

Farkas István amiatt interpellált, hogy vasárnap, amikor a szociáldemokratapárti Somogyi Béla és Bacsó Béla sírjára koszorút helyeztet, a szolgálatot teljesítő rendőrtisztviselő a koszoru piros szalagját eldobozta. Ez a kegyeletértő eljárás felháborodást keltett a munkásság körében és egyébként is mélyen sérti a munkásság kegyeletérzését.

Gróf Klebelsberg kultuszminiszter, mint a belügyminiszter helyettese válaszában hangsúlyozta, hogy annak idején a rendőrség előre kikötötte, hogy a koszorura vörös szalagot ne tegyenek. Más a helyzet olyan országban, ahol még nem volt bolsevizmus.

Farkas István következő interpellációjában kifogásolta azt, hogy a rendőrség nem engedélyezte pártja legutóbbi gyűlését és annak megtagadását a numerus clausus parlamenti vitájával indokolta.

Gróf Klebelsberg válaszában hangsúlyozta, hogy attól tartott, hogy a numerus clausus vitája izgalmaival fog járni. A jobboldal felé is erős nyomást gyakorolt.

Fruhvirth Mátyás tette szavát a sőtö- iparosok panaszaát és kérte, módosítsák azt a rendelkezést, amely a dagasztás megkezdését időhöz köti.

Hermann Miksa kereskedelmi miniszter válaszában kijelentette, hogy szerinte is a törvény talán bizonyos tekintetben tulmely a célon s épen ezért ankéket fog egybehívni és ennek alapján nem zárkozik el a törvény módosítása elől.

Az ülés 5 órakor ért véget.

segélyével minden közvetítő törekvésnek elfojtása volt az oka.

A telepeknek csak azt a részét érintem, amelyet ismerek. Mikor néhány évvel ezelőtt a külsőségek elhanyagolt ügyének feszegése megkezdődött, úgy állott az élvég, hogy tiz kut megcsináltatása már egy dologgal előbb a közgyűlés által megszavaztatott. Jól emlékszem, hiszen épen ebből indultam ki beszédemben. Tehát az a régiebb rezsim ismerte a polgárság érdekeit kiengesztelésnek utját. Sőt arra is emlékszem, az engem felkereső telepek mondták, hogy M á r k Endre polgármester idejében küldöttségű felkeresték őt, panasolván az uccáikat eltöltő ártalmas vizek felelő s

másnap hivatalos személyek jártak kint s ideiglenesen 3—4 évre csakugyan rendeztetett ez a dolog.

Megjegyzem, — teljesen önzetlenül, becsületesen képviselt meggyőződésomban soha politika nem vezet. Nekem meg vannak a magam eszményeim s székényé lenne a lelkem, ha valaki megfoszthatna tőlük. De hiszen akkor első fellépéseimkor városi polgári párt nem is volt. Önálló indítványt tettem, interpelláltam, míg végre egy költségvetés tárgyalásakor sikerült a kerteségi kutak (10 vagy 12) létesítésére bizonyos összeget a költségvetésbe beiktatni. Ezért aztán monstre-küldöttség járt a telepektől a polgármester urnál is, őt atyjának nevezvén.

Időközben jöttek a választások, politikai harcok stb. kezdett kialakulni egy közvetítő párt. És a külsőségek függő ügye mindinkább odázódott. A Bozgay-telepen, mert erről a részről szólok, két éve készült egy kut, a Nyilastelepen az elmúlt évben kettő;

a vízlecsapolás tekintetében semmi nem történt s a bűzhödöt posványok terjeszthetik a miázimákat, vagy nedves időben döntögethetik a házak falát.

A Rotter uccán nyílt csatorna zárja el a bejárást, a házakba kocsival a gödrök miatt nem lehet bemenni és így tovább. Hogy másutt is ilyen, sőt szomorúbb állapotok vannak, azt hallom.

Én nem voltam a felebezők vagy vizsgálót kérők között s épen azért érdekel nélküli itélkezem. Ha ama horribilis defektusok meg-létében, amelyek a miniszteri rendelet után nyilvánvalókká lettek s amelyeknek a városi tanács úgy látszik előzetesen tudomásával bírt, mégis elutasították a kerti lakosok ama szerény kérését, hogy menjen ki hát egy bi-

A Debreceni Független Ujságot példányonként vásárló

e 25 egymásután következő bármely számmal kezdődő számvány és

1 pengő

lefizetése ellenében egy hónapig használatja a Debreceni Független Ujság

KÖLCSÖNKÖNYVTÁRÁT.

44. számú szelvény

zottság s alkudjanak meg, hogy mit lehet érdekében tenni,

sőt Steinfeld István demagógiának minősítette azt:

kérdem, nem helyesen itélték-e meg a kérvényezők a helyzetet, hogy más megoldás nincs csak rekurálni a miniszterhez? Csak egy dologt hadd említsek. Amikor a városhoz legközelebb eső, fentebb említett Rotter uccai lakosok kérvénye beérkezett, a tanács felelete az volt, hogy a bejáratot akadályozó nyílt csatorna befedéséért 25.000, a gyalogjáró költségéért pedig 4500 pengő költséget, tehát

kb. 350.000.000 papírkorona terhét vállalja a lakosság.

Hát, hogy lehet ezt elképzelni, hogy olyan horribilis összeget, mint amilyen ennek megfelelőleg az összes telepek rendezéséhez kívánatos volna, önkéntes megajánlás alapján össze lehet hozni? Kérésükben ki is fejtik az ottaniak, hogy

tessék a költségnek rájuk eső részét 4—10 év alatt pótdóbban beszédni tőlük. Így persze épenugy nem volt eredmény, mint mikor a Népkör elnökének rendeltetett el, hogy tisztítsa ki mindenkiel a háza előtt levő csatornát. Hol van erre az illetőnek hatalma?

Tehát egy utolsó mentő kísérlet volt a miniszteri rendelet kikérése. És most következik a tanácsnak bravuros fellépése. Tehát vegyünk a legszigorubbán mindent, csináljunk szédítő számításokat, fenyegezzünk meg néhány ezer emebert a hajléktalanmá tétellel és olyan

intézkedésekkel, melyekre maga a népjóléti miniszter azt mondja, hogy „önkéntelen és szándékosnak is látszó félreértések köde kezdí rendeletemet körülvenni”.

Nem uraim! komoly ember itt már nem követheti önként, ha csak az előbb említett háborus viszonyok utáni szellem ug meg nem iltte lelkét, hogy kész levonni a hatalmi mámor minden következményét.

Trianonnak gázszos szelleme ez, amely csak megsemmisítendő ellenfelet ismert. Annak méltelyes hatásától nem tudunk megszabadulni. Medicina peior morbo, — amit orvos-szerűül használunk, sokszor rosszabb magánál a betegségnél.

Pedig itt tulajdonképpen nem ellenségek, hanem magyar testvérek állanak egymással szemben.

Hol az ok, nem keresem. Az bizonyos, hogy ez a feszültség debreceni polgár és polgár között nem maradhat meg. Mi hiszünk, hogy a mi felsőbb hatóságaink nem kis emberek tönkretételére vannak, hanem, hogy számukra igazságos szolgáltatásnak, különben minden idealizmusunk a magyar jövő felől tönkre menne.

Mi hiszünk, hogy itt pártokon felül igazságnak, a fejlődést az egész vonalon, tehát a külteleken is érvényesíthető, elfogulatlan igazságnak kell győzelmesen kikerülnie. Mi a modern Debrecennek a Krisztus lelkét akarjuk kovászul adni.

Ilyen munkánál mindnyájan ott leszünk! A város békéjét és a megegyezést mindnyájan akarjuk!

Változékony idő

A Meteorológiai Intézet jelenti: A nagy légnyomás intenzitásából veszített. Különben a hideg levegő kiterjeszkedett az egész kontinensre és még Olaszországban is hidegebb lett az idő. Hazánkban az éjjeli lehülés kissé csökkent. A minimum a legalacsonyabb volt Csengeren, mínusz 8 fok Celsius, a hőmérséklet azonban nappal csak alig emelkedett a fagy-pont fölé.

Ma déli hőmérséklet Budapesten —1 C fok Jólát: Változékony idő kisebb lecsapódásokkal és lényegtelen hóváltozással.

Tyuktolvajlás a Széchenyi uccán. Gyurkó Jánosné szerdán a Széchenyi uccán 3. számú házból 5 tyukot lopott. A rendőrség elfogta a tolvajt.

A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG 8000 kötetes Kölcsönkönyvtára Széchenyi u.2. megnyílt (Kistemplombazár)

1928 február 23.

Ujabb m leszállító

A hazai cukor a cukor árát a megteleően újat

A mai árszesz harmadik s ezut a kockacukor ártás már holna

Elhunyt igaz

A debreceni r jainak sorából dől ki. Kalmár nító a szerdai n évtizeden keresz lának tanítója s rökben, mint munkást és egy Tanítói pályáján jesítette hivatás vallásos és haz református egyh halála közvetlen egyházat.

Deb a Hajdu

A debreceni Debrecenbe jön országos viszon gyeskórusa már ion.

A nánásiak mint a szegedi díjat nyert. Leg ahol kivételesen közönség, mint ressel adózott r simányéért. De sórangu művelve pazar összeállítá sopróni és szeg a Traviata egy dalárda szintén vendéglátó Mács való énekszámo sére még vissza

Vakmerő ták e

Vakmerő bető Külsővásártér 8. József huszárka a százados koc vel együtt. Szer a felesége tartó kilentől egynege felesége pedig a Amikor a kocsiá ban, be akart n benne vette észr törve. Rosszat amely teljesen eltűnt két öltöm összes fehéren vakmerő betőro alatt fosztotta k tállóban, feleség tartózkodott. Ke lést tett a ren szemle után meg gyanúsított is v kiderült, semmi A nyomozás to

G

Özvegy Feket

éves, izraelita. 7 előtt 11 órakor házból az izrael

Seres István 23-án csütörtök Hadházi ut 54. uccai temetőbe.

Jubász János metése 23-án, c lesz a Szentanna

Szabó Mihály február hó 23-án szena ucca 5. s uccai temetőbe.

Az

Ujabb másfél pengővel leszállították a cukor árát

A hazai cukorgyárak ma elhatározták, hogy a cukor árát a nemzetközi piaci viszonyoknak megfelelően újabb 1,5 pengővel szállítják le. A mai árszállítás néhány hónap alatt a harmadik s ezután a kristálycukor ára 112,50, a kockacukoré 118,50 pengő lesz. Az árszállítás már holnap életbe is lép.

Elhunyt Kalmár Ignác igazgató tanító

A debreceni református egyház vezető tagjainak sorából egy kiváló, érdemes egyéniség dőlt ki. Kalmár Ignác református igazgató tanító a szerdai napon meghalt. Az elhunyt több évtizeden keresztül volt az Eötvös uccai iskolának tanítója s igazgatója. A legszelebb köztudott, mint kiváló tanerőt, fáradhatatlan munkást és egyházának lelkes hívét ismerték. Tanítói pályáján magas erkölcsi erővel teljesítette hivatását s generációkat nevelt fel vallásos és hazafias érzésben. Tagja volt a református egyház presbiteriumának is és így halála közvetlenül is sújtotta a református egyházat.

Debrecenbe jön a Hajdunánási Dalárda

A debreceni Mácsai dalárda meghívására Debrecenbe jön a hajdunánási dalárda, hogy országos viszonylatban első helyen álló vegyeskórusa márc. 10-én itt hangversenyt adjon. A nánásiak vegyeskórusa ugy a soproni, mint a szegedi országos dalosversenyen első díjat nyert. Legutóbb Budapesten szerepelt, ahol kivételesen nagy sikert aratott s ugy a közönség, mint a sajtó a legteljesebb elismeréssel adózott művészi színvonalon álló teljesítményéért. Debreceni hangversenye is az elsőrangú művelvezetek sorához csatlakozik. A páros összehangolása műsorban szerepelnek a soproni és szegedi versenydarabok, azonkívül a Traviata egy részlete is, míg a hajdunánási dalárda szintén jóképességű férfikara és a vendéglátó Mácsai dalkör is előad néhány kiváló énekszámot. A műsor részletes ismertetésére még visszatérünk.

Vakmerő betörők kifosztották egy kocsis lakását

Vakmerő betörés történt szerdán délután a Külsővártér 8. számú házában. Itt lakik József József huszárkapitány, a pincelakásban pedig a százados kocsis, Koczka József a feleségével együtt. Szerdán reggel csak a kocsis és a felesége tartózkodtak odahaza. A kocsis fél kilenctől egynegyed tízig az istállóban volt, a felesége pedig a százados lakását takarította. Amikor a kocsis elvégezte a dolgát az istállóban, be akart menni a lakásába és megdöbbenve vette észre, hogy a pince ajtaja fel van törve. Rosszat sejtve szénázott a lakásban, amely teljesen fel volt hányva. A kocsinak eltűnt két öltönye, feleségének ruhái és az összes fehérneműk, 300 pengő értékben. A vakmerő betörő azalatt a háromnegyed óra alatt fosztotta ki a lakást, míg a kocsis az istállóban, felesége pedig a százados lakásán tartózkodott. Koczka József azonnal feljelentést tett a rendőrségen, amely a helyszíni szemle után megindította a nyomozást. Három gyanúsított is volt, de ezeknek, mint estére kiderült, semmi közük sem volt a betöréshez. A nyomozás tovább folyik az ügyben.

Gyászrovat

Özvegy Fekete Jakabné Fischer Teréz 63 éves, izraelita. Temetése 24-én, pénteken délelőtt 11 órakor lesz a Piac ucca 26/a. számú házból az izraelita temetőbe.
Seres István 53 éves, református. Temetése 23-án csütörtökön délután 3 órakor lesz a Hadházi út 54. számú gyászaházból a Péterfia uccai temetőbe.
Jubász János 39 éves, római katolikus. Temetése 23-án, csütörtökön délután két órakor lesz a Szentanna uccai temető kápolnájából.
Szabó Mihály 75 éves, református. Temetése február hó 23-án délután 3 órakor lesz a Mezőszena ucca 5. számú gyászaházból a Kossuth uccai temetőbe.

Bethlen Margit grófnő a végleges intézkedések szerint március 3-án érkezik Debrecenbe

A debreceni Kálvinisták Templomegyesülete tegnap az egyháztanács termében ülést tartott, melyen részt vettek a Templomegyesület szakosztályai, teljes számban az irodalmi szakosztály tagjai. A vezető hölgyek közül jelen voltak: Karay Sándorné, Koczka Aurélné, Fráter Erzsébet, dr. Galánffy Jánosné, özv. Géressy Kálmánné, Sallay Jánosné. Megjelentek: Kulin Imre kuriai bíró, Papp Károly egyetemi tanár, Perjessy Mihály táblai tanácselnök, vitéz Nagy Pál altábornagy, a vitézi szék kapitánya, Balla Bertalan tanácsnok, Baja Mihály és Siposs Imre ref. lelkesek.

A gyűlést Karay Sándorné nyitotta meg és bejelentette, hogy most már bizonyos, hogy a miniszterelnök és felesége, Bethlen Margit grófnő március 3-án érkezik Debrecenbe. Sallay Lajos felkérte ezután Baja Mihályt, hogy ismertesse a Bika-szálló disztermében, Bethlen Margit grófnő részvételével rendezendő irodalmi est és a miniszterelnöknek fogadásának programját. Baja Mihály erre vonatkozó előterjesztését a megjelentek egyhangúlag elfogadták. Mint már megírtuk, a miniszterelnök és felesége fizetésére tervezett társas vacsora elmarad s ehelyett a miniszterelnöki párt az irodalmi ünnepség után Baltazár Dezső református püspök felesége látja vendégül.

250 pengőre ítélte a bíróság Achim L. András, mert Zsilinszky Endrét gyilkosnak nevezte. Az ítélet végrehajtását felfüggesztették

A debreceni törvényszék Jeney-tanácsa szerdán délelőtt mondta ki az ítéletet a régóta huzódó Zsilinszky-Achim sajtópörben, amelyben már több ízben tartottak tárgyalást, de ítélethozatalra csak most volt alkalma a bíróságnak. A sajtópört Zsilinszky Endre indította Achim L. András ellen, aki őt orgyilkosnak nevezte egy röpiratban és

azzal vádolta, hogy édesapját, a híres parasztvezért, Achim L. András, meggyilkolta.

A sajtópör előzményei az 1926-os nemzetgyűlési választásokra nyulnak vissza, amikor a derecskei kerületben a fájvédő Zsilinszky Endre állt szemben a kormányparti Pekár Gyulával. A választási küzdelemben az egységes párt megbízásából beavatkozott az elhunyt Achim L. András fia, Achim András is és éles hangú röpiratban szólította fel a derecskeieket, hogy ne szavazzanak Zsilinszky Endrére. A röpiratban a következőket írta:

„Derecske népe! Tekintetek a csabai sir felé, ahonnan a halottan is harcos Achim L. András üzen e válságos napokban. Földműves testvérek, mutassátok meg, hogy hálásak vagytok és az eszme sirásóját, a minden idők igaz földműves magyarjának orgyilkosát, Zsilinszky Endrét, a képviselőválasztáson kibuktatjátok. Testvéri üdvözzel Achim L. András.”

A szerdai tárgyaláson Zsilinszky Endre nem jelent meg, hanem ott M i k e c z Ödön dr. ügyvéd képviselte. A vádlott védelmét dr. Böszörményi Béla ügyvéd látta el. A védő kérésére az elnök megesketi Székely András hites gyorsíró hírlapírót, aki a szenzációs tárgyaláson elhangzottakat a védelem részére megörökítette. A vádlott az elnök kérdésére kijelenti, hogy a Keleti Akadémia elvégzése után banktisztviselő lett, de B) listára került, jelenleg tanulmányait folytatja és édesanyja segítségével tartja el magát.

A vádra vonatkozóan kijelenti: — Bűnösnek nem érzem magam. Az inkriminált röpiratot én szövegeztem és én adtam ki Derecskén, ahol Zsilinszky ellen küzdöttem.

A választásokra az egységes párt megbízásából mentem ki és titkára voltam ott a pártnak.

A röpiratot azért adtam ki, hogy megbuktassam Zsilinszky Endrét, sértette az erkölcsi érzékemet, hogy képviselő lehessen az az ember, aki megölte az apámat.

A lélkes elnök bejelentette ezután, hogy az ünnepség rendezésében részt vesz a Vitézi Szék, a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége, a Szent Erzsébet Nőegylet, a Jótékony Nőegylet, a Patronázs Egyesület, a Csokonai Kör, a Tisza István tudományos társaság és a Templomegyesület minden szakosztálya.

Egyébként Baltazár Dezső református püspök, aki a konvent előkészítése ügyében Budapestre tartózkodik, szerdán táviratot küldött Debrecenbe s ebben megerősíti azt, hogy a miniszterelnöki pár érkezésének végleges terminusa március 3-ika lesz.

A vádlott kikérdezése után a védő kérte a gyulai és a budapesti törvényszéktől beszerzett iratok alapján a valóság bizonyítását és kérését hosszabb beszéddel indokolta meg.

— Közérdekből kérem ezt — mondotta —, mert közérdek az, hogy tisztázva álljon az a kérdés:

fedhetetlen multja van-e Zsilinszky Endrének, aki a politikai életben nagy szerepet visz és tömegeket irányít.

Közérdek az, hogy tisztán álljon az a mozzanat, amely Békéscsabán játszódott le és az az igazságtalanság, amit az esküdtszék verdiktjével hozott.

— Azt hiszem, maga a főmagánvádló sem zárkózott el a bizonyítás elrendelésétől, mert hiszen neki is érdeke, hogy tisztázva, feddhetetlenül álljon itt multjával és ne legyen kénytelen az esküdtszék felmentő ítéletébe burkolóznia.

Achim L. András apja iránti kegyelet vezette a röpirat megírásában, a politikai karrierjét akarta megakadályozni annak, akihez az ő apja vére tapad.

Rámutatott arra, hogy amikor a gyulai törvényszék, mint esküdtszék a két Zsilinszky testvért felmentette a halált okozó súlyos testisértés vádjá alól, amit Achim L. András megölésével követtek el, a koronaügyész, Varga, ezeket mondotta volt:

— A felmentő ítélet még csak nem is jogi tévedés, hanem jogi botrány. Amit a Zsilinszky fivérek elkövettek, az orgyilkosság volt, úgy lötték le Achim L. András, mint a duvadat.

A Kuria ekkor meg is semmisítette ezt az ítéletet és a budapesti kir. törvényszéket bizta meg az ügy újbóli letárgyalásával.

Ezután kéri az elsőfoku bíróság, illetőleg a gyulai, majd a budapesti kir. törvényszéknek a Zsilinszky ellen indított perében hozott ítéletének beszerzését s felolvasását és a tanuk kihallgatását annak bizonyítására, hogy

Achim L. András orgyilkosságnak lett az áldozata.

Rámutatott arra, hogy Achim L. meggyilkolása után százával érkeztek a táviratok, levelek az Achim-családhoz és mindenki orgyilkosságnak bélyegezte a Zsilinszky-fivérek tetteit.

A sok levél és távirat közül megemlíti Nagy Mihály táblaelnök, Ady Endre, Eötvös Károly táviratát,

akik mind orgyilkosságnak bélyegezték Achim L. András megölését.

A főmagánvádló képviselője ellenzi a bizonyítás elrendelését, már csak azért is, mert jogerős felmentő ítélettel szemben nincs helye bizonyításnak. A bizonyítás elrendelése esetén újra kellene foglalni a bizonyítást, hogy a két Zsilinszky-fiu közül melyik adta a halálos sebet és ez az egész bűnpör újratárgyalását jelentené. A bűnpör újratárgyalása, tekintve a hosszú időt, ma már ugyszólván lehetetlen.

Hosszabb beszédben foglalkozik a fiatal Achim L. András szerepével. Amit a derecskei választásnál Zsilinszkyvel elkövettek — mondotta —, az politikai orgyilkosság. Ő megérti, hogy

Achim L. András a fiui kegyelet, apja iránt érzett szeretet vezette.

De itt jelenti ki, hogy Zsilinszky Endrét sem vezet most bosszu, vagy gyűlölet, hanem csak jogos önvédelme. — Eppen azért ő sorakoztatja fel a vádlott mellett az enyhítő körülményeket és enyhe ítéletet kér.

Kéri, hogy Achim L. András bűnösségét állapítsák meg és erkölcsi kárt is ítéljenek meg Zsilinszky javára.

A bíróság a bizonyítást nem rendelte el, csupán a jogerős felmentő ítéletnek Zsilinszky Endrére vonatkozó részét ismertették.

A bíróság határozatának kihirdetése után a védő tartotta meg beszédét, mely részletesen ismertette Achim András életét, halálát és fiának szereplését. Elmondta, hogy Achim András azért tették el láb alól, mert

1905-ben az uri klikk akaratával szemben a parasztság védelmére kelt és becsületes birtokpolitikát követelt, a hatalmas birtokoknak illő áron való parcelálását. A parasztságot Achim mellé álltak, aki

a képviselőházban egyedül képviselte akkor az ország lakóinak 72 százalékát.

Kíméletlen, durva harcot indítottak az uri párt részéről Achim ellen és a híres parasztvezérről, az Achim gyulázására kiadott újságban olyanokat írtak, hogy felfelmentes hazugság minden szava, rut hazszonlesés és aljas demagógia az, amit csínál a nép nevében. Achim a sajtótámadásra válaszolt és a választ a Zsilinszky-fiu apja magára sértőnek vette. A cikk megjelenése után Achimot a lakásánfelkereste a két Zsilinszky-fiu és felelősségre vonták.

Achim haldokolva maradt a szobájában a két fiu eltávozása után. Több lövés és botütés érte, az egyik golyó hátulról.

A két fiut halált okozó súlyos testisértés címén vonták felelősségre és letartóztatták őket. Az esküdtek azonban azzal a megállapítással, hogy önvédelem esete fozog fenn, felmentették a két vádlottat a vád alól. Az esküdtek verdiktje tulajdonképpen azt jelenti, hogy Achim megölése nem volt büntetendő cselekmény, pedig Achim nem volt a társadalom ellensége, hiszen

az ő elveit maga gróf Bethlen István miniszterelnök hirdette egyik újságban írt cikkében.

A nagy per tárgyalásán kihallgatott lelkész, erkölcsi tanu, azt mondta, hogy

Achim milliók által szeretett ember volt, kit vértanunak fognak tekinteni.

A vádlott — mondotta — orgyilkosnak nevezte Zsilinszkyt és akkor ugyanezt tett, mint Eötvös Károly, Ady Endre és Nagy Mihály táblai tanácselnök, akik ellen senki soha eljárást nem indított. A vádlott részéről a választási izgalomban történt a röpirat kiadása és az a fiu, akinek az apja politikai gyilkosságnak lett az áldozata,

meg akarta akadályozni a politikai érvényesülését annak, akinek a kezéhez az ő apjának a vére tapad.

Tekintettel arra — mondta a védő —, hogy a bíróságnak nincs módjában elrendelni a bizonyítást arra, hogy állításaimat igazoljam, kénytelen vagyok rámutatni egyes vallomásokra, amelyek Achim megöléséről szólnak.

Elnök: Kérem a bizonyítást nincs elrendelve, erről ne tessék beszélni! A védő az elnöki figyelmeztetés után

Saxlehner András
Hunyadi János
természetes keserűvíze
elhanyagolt vagy nehezen leküzdhető székrekedés esetén lebiztosan hat.
Reggel éhgyomorra langyosan egy tejjel ivópoharral.

Az Utazók bálján a budapesti „Opera bar” elsőrangú Jazz-band zenekara és Kiss Béla cigányzenekara szolgáltatja a zenét

rövidesen befejezi beszédét és kéri a vádlott felmentését.

Az utolsó szó jogán Achim András beszélt:

Nem követtem el bünt, az igazat mondtam. A filozofusok azt tanítják, hogy a gyilkosság nem más, mint az állati ösztönök kiszabadulása és én az ellen az ember ellen küzdöttem, akiből ezek az ösztönök kiszabadultak.

Elöttem örök kérdőjel marad, hogy miért nem mondtam reá azt, hogy gyilkos.

A vádlott részletesen ismertetni akarja a gyulai tárgyaláson elhangzott vallomások, de az elnök félbeszakítja azzal, hogy csak olyat mondhat el, amit még a védője nem mondott.

Achim András: Tekintettel arra, hogy módot nem adtak védelmem előterjesztésére, elállok a további mondanivalómtól.

Két óras tanácskozás után hirdette ki a tanácselnök az ítéletet, amely szerint

Achim András bűnösnek mondják ki sajtó útján elkövetett rágalmozás vétségében és ezért 250 pengő pénzbüntetésre ítélték. Az ítélet végrehajtását felfüggesztették.

Az erkölcsi kártérítést nem ítélte meg a bíróság. Enyhítő körülménynek vette a bíróság, hogy a vádlott a rópiratával közérdekelt volt szolgálni és apja megölését látja a sértetben. Az ítéletben a főmagánvádló megnyugodott, a védelem felebezett.

Lord Ro hermere válasza a hajdusági ref. tanítószághoz

Az alsószaboles-hajduvidéki ref. tanítóegyesület legközelebb tartott közgyűlése lelkes szavakban üdvözölte a magyarság hatalmas angol pártfogóját, Rothermere lordot, aki tegnap érkezett levelében a következő választ küldte az egyesület elnökéhez, Bor János hajdusoboszlói ref. elemi népiskolai igazgatóhoz:

Kedves Elnök Ur!

Nagyrabecsült levelét, melyet az alsószaboles-hajduvidéki református tanítóegyesület nevében ön nekem küldött, hálás köszönettel vettem. Legújabb keletű látogatásom Amerikában és az az összeköttetés, amely ott a magyarokkal összehozott, megerősítette meggyőződésemet, hogy a magyarok nagy ügyének a világ minden részében kívívott nagy győzelme lesz. Biztosíthatom Önt, hogy törekvésemben semmi sem fog visszatartani engem attól, hogy felajánlom meggyőződésemet addig, míg igazságot nem tesznek mártir hazájának. Öszinte hűséggel:

Rothermere.

Fux Antal felsőkereskedelmi iskolai tanár előadása Gölnicbányáról vetített képekkel

Csütörtökön, 23-án délután 6 órakor a kolégium disztermében Fux Antal felsőkereskedelmi iskolai tanár ad elő Gölnicbányáról és Gölnicbányáról.

A jeles paedagógus, aki az evangélikus egyházban és a Szepesi Szövetségben való működése révén ismertté tette nevét már városunk művelt társadalmá előt, bemutatja szülőföldjének fekvését, a város történetét, amely a többi szepesi városnál későbbi idejű telepítés, mint, hogy a kezdet itt már csak IV. Béla idejére esik. Ismerteti Thurzóvár mondait és a Görnievölgy lakóinak életrendjét, amelyben annyi eredeti sajátosság van és amely népviseletükben is visszatükröződik.

Különösen érdekes lesz az előadásnak az a része, amely a híres régi bányászat titkaiba és rejtélyes technikájába visz be minket és megismerteti a régi lánca szeggel és dróthúzó-
iparokkal.

Végül hallunk a mai állapotokról. Vetített képen élénk varázsolnak az utolsó magyar majális, az 1922-iki gölnicbányai nagy dalos-
ünnepély, majd a mai idegen világ szomorú nehéz küdelmes élete.

Az előadás előtt a református tanítóképző énekora előadja a Schults-Wagner szerzte Szepesi Himnusz, amelyet Horvay Róbert igazgató fordított le és Bodnár Lajos karmester irt át férfikarra.

A belépti díjat a rendezőség a fontos kultu-

rális célra való tekintetből a minimálisra szabta. A jegyek ára I. egy-egy előadásra 30 fillér. II. bérletre 2 pengő. Egyetemi hallgatók és tanuló felárnyegy váltására jogosultak. Jegyek az előadás előtt a teremben kaphatók.

A népszerű főiskolai tanfolyam mai előadásán délután 6 órakor dr. Széll László gazd. akad. tanár ismertette Lőcse, Igló történetét.

Pénteken délben érkezik Debrecenbe Benedek Elek

A Csokonai-Kör Benedek Elek, a nagy meseíró ötvenéves írói jubileuma alkalmából kettős Benedek-ünnepséget rendez. Az ünnepség első fele 24-én, pénteken este 8 órai kezdettel a zeneiskolában fog lezajlani. A felolvasó-
ülésen Benedek Eleknek kívül Ladányiné Kálmán Erzsike énekszámokkal, Keresztessy Mária szavalattal fog szerepelni. Dr. Pap Károly egyetemi tanár elnöki megnyitót mond. Szondy György tanár és író „Faültet ember” címen felolvasást tart, míg a Városi Dalegyet Forray István karnagy vezetésével megnyitót és befejező szám gyanánt egy-egy dalt énekel. Az énekszámok zongorakíséretét Szabó Emil zene-
tanár látja el.

A felolvasó ülésre szóló jegyeket a Méliusz könyvkereskedés árusítja 2 pengő (Csokonai-Kör tagjainak 1 P) árban. Állóhely és diák-
jegy 40 fillér.

A felolvasó-ülés után, pénteken este 10 órakor a Csokonai-Kör választmányja és vezetősége a vendég íróval együtt az Angol Királynő-étterem felhártermében barátságos beszélgetésre gyűl össze, amelyre Benedek Elek

A város újra kéri a megváltás alá vont házhelyek mentesítését, hogy parcellázhassa azokat

Debrecenben a házhelyrendezési eljárás meglehetősen elhúzódott, úgy, hogy a birtokbábelhelyezés októbernél előbb aligha történhetik meg. Ennek természetesen nagy hátrányai vannak, hiszen igen sokan a juttatottak közül már a tavasszal hozzá akartak kezdeni az építkezéshez, ami jelentős mértékben segített volna a keserves lakáshiányon. Mivel azonban

a birtokbábelhelyezés az ősznél előbb aligha történik meg, az építkezés is a jövő évre maradt.

A legnagyobb mértékben közérdek tehát a házhelyrendezési eljárás gyors lebonyolítása, mert akkor számítani lehet arra, hogy az új építkezések által a lakásprobléma megoldását nagy lépéssel vinnék előre.

De van egy másik szempont is, amely a házhelyrendezési eljárás gyors befejezését kívánatos teszi. Az OFB ugyanis eddig nem sok hajlandóságot mutatott arra, hogy a megváltási eljárás alá vont városi telkeket mentesítse. Ezészen bizonyos pedig, hogy

**ezekre nem lesz mind szűkség, hiszen az igénylők száma már jelentékenyen le-
apadt.**

Széky Antal dr előadása az alkohol káros hatásáról

A debreceni Munkásbiztosító Pénztár orvosi kara nagy jelentőségű egészségügyi és kulturális szempontból egyaránt fontos missziót teljesít, amikor sorozatos ismeretterjesztő előadások tartására határozta el magát. A debreceni Munkás Otthonban tartják ezeket az előadásokat, amelyek során zsuofolt terem előtt figyelmes oadaadó hallgatóságtól környezve tartott szerdán este előadást Széky Antal dr. egyetemi tanársegéd, munkásbiztosító pénztári orvos az alkoholizmus káros hatásáról.

Előadását azzal kezdte meg, hogy nem akar antialkoholista propagandával foglalkozni, rá kell azonban mutatni az alkohol élvezetének káros hatásaira. Elmondta, hogy Ausztrália, Amerika, Ázsia benszülőtteinek pusztulását nagy részben az alkohol okozta. A zsidók sok évszázados elnyomatás ellenére fentmaradása főként józan életmódjuknak tulajdonítható.

Bemutatta az említett két történelmi nevezetességű sajátos város alapítását, kulturális, gazdasági, politikai történetének főbb mozzanatait. Megrajzolta a két város bensőséges és puritán életét. A termet zsuofolóság megrökölt hallgató közönség lelkesen ünnepelte az előadót.

Az előadás után Taster Jolánka szavalt a Végvárnyak egyik hazafias versét, rendkívül nagy hatást érve el azzal.

debreceni rokonait és az irodalomszerető közönséget ezuton hívja meg a Kör.

A Benedek-ünnepség másik része szombaton délután a színházban kerül lebonyolításra. Műkedvelő szereplők előadják Benedek Elek háromfelvonásos, páratlan szépségű mesejátékát: „Többsincs királyfi”-t. Az előadászhoz a zenét a református tanítóképző zenekara szolgáltatja Bodnár Lajos ének- és zenetanár vezetésével. A szereplők betanítását Szondy György tanár végezte, míg a szinpadí rendezés Bese Miklós, a Csokonai-színház tagjának kezében van. Hatvanál több szereplő működik közre az előadásban, amely — az eddigi jelek szerint — egyike lesz a leglátogatottabb és legnépszerűbb műkedvelő előadásoknak.

A mesejáték előadására szóló jegyek a színházi jegypénztárnál válthatók a rendes színházi délutáni árban.

Itt említtük meg, hogy a Csokonai-Kör Fazekas Mihály, a „Ludas Matyi” szerzője halálának centennáriuma alkalmából a közeljövőben Fazekas-emlékünnepélyt rendez.

a tényleg juttatottak pedig még kevesebb lett. A város pedig hajlandó lenne a megváltási eljárás alá vont városi birtokok egy részét parcellázni a jelentkezők között, de erre nincsen meg a lehetőség addig, amíg az OFB azokat nem mentesíti. A Kincseshegyen például a város hajlandó 92 telket kiosztani ácsok és kőművesek között és a MÁV. műhelyi alkalmazottak házépítő szövetezete is fordult a városhoz olyan kérelemmel, hogy az epreskerti faraktár mögötti területet, valamint a konyai szőlőt és a Dobozy temetőt parcellázás céljára adja el neki.

A városi tanács már többször megkísérelte ezeknek a területeknek a mentesítését, de mindeddig sikertelenül. Most ismét felvetették a tárgyalások fonalt és értesülésünk szerint legalább is a Kincseshegyre vonatkozólag

azok sikert is ígérnek. Mindenesetre kívánatos lenne, ha a város kérését az OFB teljesítené ezekre a területekre vonatkozólag.

hiszen felesleges hangsúlyozni, hogy milyen nagy jelentősége van annak, hogy Debrecenben mennél több új lakás épüljön.

az oxigént és így elvonja a szervezetétől, kicsapja a fehérjét. Az alkoholista sokszor jól tápláltnak látszik, de a szív, a máj, a vérének megbetegedése rövid idő múlva kimutatható nála. A máj eleinte megnagyobbodik, később azonban összehúzódik. A vérének elmeszesednek. Szívdobogás, vízkór áll elő. A természet szatírja, hogy a legtöbb alkoholista vízkórban hal meg. Az alkoholista háromféle halállal hal ki. agyvérzés miatt, vagy a beteg szív felmondja a szolgálatot és így szívszélhűdés miatt, vagy pedig a súlyos vérkeringési zavarak miatt keletkező vízibetegségben. Az idegek az alkohol élvezetétől meglöbösodnak, végül elsorvadnak. Nagyon érzékenyek a látó idegek, de mégis legjobban szenved az alkoholtól az agyvelő.

A kis foku mámor az agylágyuláshoz hasonló tüneteket okoz. Leszállítja az összeadóképességet, csökkenti a munka pontosságát. Nagyobb adagnál már nem tájékozódik, nem ítél helyesen az alkoholista és ez az oka a bűntetteknek. Eleinte a tünetek hamar kiegyenlítődnek, később egyre nehezebben, míg végre elérkezik az alkoholista a delirium tremenshez, elbutul.

Megdöbbentő példákkal illusztrálta az előadó az alkoholnak a gyermekekre való hatását. A nemi életre csökkentőleg hat az alkohol, másrészt pedig az alkoholista felületessége, szeméremérzésének kipusztulása folytán elősegíti a nemibajok szerzését. Az alkoholista szervezete sokkal fogékonyabb mindenféle betegséggel szemben is és a statisztika számadatai beszélnék arról, hogy a szeszipar körül foglalkozók sokkal gyakrabban betegednek meg, mint mások. A munkabalesetek nagyrésze hétfőn történik, a vasárnapi ivás következményeként. A testi sértések nagy százalékának napjai, vasárnap, az ivás napja, hétfő, amikor a szervezetből még nem távozik el a szesz és szombat, a fizetés napja. A bűntények nagy részét ittas állapotban követik el.

Az alkoholnak az utódokra gyakorolt hatása borzalmas. Az alkoholista utódja elgyengült, elfajzott, minden betegségre hajlamos. Az anyáknak a szoptatásra való képtelensége, ami a gyermek fejlődését rendkívül akadályozza, örökölhető. Oka 78 százalékban az alkoholizmus.

Az alkohol legjobban esetben mérges tápszer. Babona az, hogy melezit, épp ellenkezőleg lehűti a testet, azért fagyának meg oly gyakran a részek. Az alkohol nem ad erőt a munkára, sőt fáraszt. A hegymászó turisták ezért nem isznak alkoholt.

A mérsekelt alkoholistákról beszélt ezután, akik azt hiszik, hogy rendes napi alkohol adaguk elfogyasztása egyáltalán nem ártalmas. Naiv mese ez, hiszen a testből nap-nap után nem tud eltávozni az alkohol és káros hatását előbb-utóbb érezteti.

Azzal fejezte be beszédét az illusztris előadó, hogy utalt Amerikának s Európa északi országainak példaira, ahol az alkoholfogyasztás eltűlése közegészségügyi szempontból is hatalmas eredményt produkált.

A kiküldött bizottság bejelentette jelentését a színház ügyének megvizsgálásáról

Kardoss Géza, a Csokonai-színház igazgatója tavaly ősszel azzal a kérelemmel fordult a városhoz, hogy a Csokonai-színház nehéz anyagi helyzetére való tekintettel legyen segítségére azzal, hogy engedje el a várossal szemben fennálló régi tartozásait. A kérés az egyik téli közgyűlés tárgyalta és úgy határozott, hogy érdemi döntés előtt megvizsgálta a Csokonai-színház anyagi helyzetét. Ennek a vizsgálatnak a végrehajtására a törvényhatósági bizottság tagjai közül dr. Verényi Tibor és dr. Markovits Elemér küldte ki, akik a számvetőség kiküldöttével a vizsgálatot meg is ejtették. A vizsgálat eredményéről most terjesztette be a kiküldött bizottság a jelentését, amit kiadtak a számvetőségnek átvizsgálás és tanulmányozás végett. Valószínű, hogy a Csokonai-színház ügye még a februári közgyűlés elé kerül.

Vadász mellény, pullover, lábszárvédő, angol harisnya
Marton Gyula és Fianái
Főtér 25.

A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG 8000 kötetes Kölcsönkönyvtára Széchenyi u. 2 (Kistemplombazár) megnyílt

1928 február 23.
Özvegy Fe...
Debrecen város...
Az elhunyt urnó...
debreceni Fekete...
amelynek vezeté...
1898. óta, harmin...
mel vett részt min...
súlyos betegsége...
ban, hogy fardha...
vábbra is az üzle...
át működött a ke...
vel, üzleti elveive...
vel, a kereskedé...
denkor való előt...
tésével úgy az e...
nak, mint kiterjed...
becsülését, tisztel...
magának. Az üzle...
résztvővé tétele az...
és kitartó, lelkiis...
ménye.
A kereskedő i...
tevékenységét fe...
Több jótékony i...
volt tagja és szí...
volt a szegények...
részére. Jóságán...
alkalmazottai na...
nemesak a főnök...
barát is állott ve...
gondjaik, vágyai...
szívi, jóságos lé...
Haláláról, ame...
tett mély és iga...
kező gyászjelen...
A legmélyebb...
datjuk a legdrá...
anyának és leg...
Jakabné sz. Fics...
kában eltöltött...
ségének 21-ik...
i. hó 22-én tört...
boldogult hült...
délután 11 óra...
gyászszóhból az...
recen, 1928. febr...
Kálmán feleség...
László kis unok...
kei. Lili férjéve...
kei Éva és Alic...
senberg Erzsébe...
Olgának és gy...
számos rokonn...
lyett.)
Ugyancsak a...
alkalmazottai i...
Alulírottak r...
felejtethetlen je...
urnó, a Fekete...
ban eltöltött...
hó 22-én hossz...
lékét kegyelet...
február hó. P...
Gyula, Bónya...
hunyt alkalm...
Any...
Az állami...
22-én a köve...
Tar István...
Mányi Gábor...
Horváth Lajos...
Tóth György...
Agárdi G...
Berkí Béla...
roly vincellé...
fiu Mihály...
nos és 1 ha...
Bu...
Nem...
(a Hung...
Központ...
a Ne...
Mín...
Polgári Á...

Özvegy Fekete Jakabné meghalt

Debrecen város kereskedő társadalmára egy régi, közbecsülésben és tiszteletben álló tagját veszítette ma el: Özvegy Fekete Jakabné Fischer Teréz tegnap hosszas betegség után meghalt.

Az elhunyt urnó tulajdonosa volt a híres debreceni Fekete Jakab-féle uridivat üzletnek, amelynek vezetésében annak alapítása, tehát 1898. óta, harminc éven át nagy szakértelemmel vett részt mindaddig, amíg néhány hó előtt súlyos betegsége meg nem akadályozta őt abban, hogy fáradhatatlan tevékenységgel továbbra is az üzlet élén álljon. Negyven éven át működött a kereskedői pályán s működésével, üzleti elveivel, rokonszenves egyéniségével, a kereskedői erények és tisztesség mindegyikét való előtérbe állításával és érvényesítésével úgy az egész kereskedő társadalomnak, mint kiterjedt nagy vevőkörének általános becsülését, tiszteletét és szeretetét vívta ki magának. Az üzlet naggyá fejlesztése és virágzóvá tétele az ő lankadatlan szorgalmának és kitartó, lelkiismeretes munkásságának eredménye.

A kereskedői pályán kívül nagy és értékes tevékenységet fejtett ki a jótékonyaság terén. Több jótékony intézménynek és egyesületnek volt tagja és szíve és pénztára mindig nyitva volt a szegények, a szenvedők, a rászorultak részére. Jóságának bizonyítéka az is, hogy alkalmazottai nagyon szerették, mert benne nemcsak a főnököt, hanem a megértő emberbarát is állott velük szemben, aki bajaikat, gondjait, vágyait iránt mindenkor megértő szívével, jóságos lélek volt.

Haláláról, amely a legszelebb körben kellett mély és igaz részvétet, a család a következő gyászjelentést adta ki:

A legmélyebb fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a legdrágább szerető anyának, nagyanyának és legjobb rokonnak, özv. Fekete Jakabné sz. Fischer Teréznek értünk való munkában eltöltött áldásos életének 63-ik, özvegyiségének 21-ik évében hosszas szenvedés után i. hó 22-én történt gyászos elhunytát. A meghalógnak hült tetemét i. hó 24-én pénteken délelőtt 11 órakor fogjuk a Piac ucca 26. a. gyászházából az izraelita sírkertbe kísérni. Debrecen, 1928 február hó. Gyermekai: Margit, Kálmán feleségével Roth Katalinnal, János és gyermekei, Lili férjével Kardos Árminnal és gyermekei Éva és Alice, Jenő, László feleségével Rosenberg Erzsébettel, Miklós feleségével Friedl Ölgával és gyermekei György és Magda és számos rokonai. (Minden külön értesítés helyett.)

Ugyancsak gyászjelentést adtak ki az üzlet alkalmazottai is, akiknek jelentése a következő: Alulírottak mély fájdalommal tudatjuk, hogy felejthetetlen jó főnökünk özv. Fekete Jakabné urnó, a Fekete Jakab cég tulajdonosa munkában eltöltött áldásos életének 63-ik évében i. hó 22-én hosszas szenvedés után elhunyt. Emelkét kegyelettel megőriztük! Debrecen, 1928 február hó. Préz Imre, Veres Zsibi, Fülöp Gyula, Bónya József, Ábrahám József, az elhunyt alkalmazottai.

Anyakönyvi hírek

Az állami debreceni anyakönyvi hivatalban 22-én a következő bejelentések történtek:

Házasságkötések:

Tar István ref. — Koroknai Juliánna ref.; Mányi Gábor ref. — Gombos Margit baptista; Horváth Lajos r. kath. — Szabó Erzsébet ref.; Tóth György ref. — Gellén Juliánna ref.

Születések:

Agárdi Gábor erdőtelepítő leány Róza; Berkő Béla népművész fia Béla; Gyenge Károly vincellér fia Sándor; Zakariás János npsz. fia Mihály; Kiss Sándor gazdálkodó fia János és 1 halva születés.

Budapesten

megnyit az új

Nemzeti Szálloda

(a Hungária Nagyszálló vezetése alatt)

Központi tekvés: József kö ut 4.

a Nemzeti színházzal szemközt.

Mindan modern lényelem.

Polgári árak. Ritűnő étterem. Dreher sörcsarnok.

Hegymegi Kiss Pál a Jeszenszky-ügyről

Ismeretes Debrecen város igazoló választmányának határozata, amellyel a gyakorlat ellenére megsemmisítette Jeszenszky Sándornak törvényhatósági taggá történt megválasztását. — Ez ügyben kérdést intéztünk Hegymegi Kiss Pál országgyűlési képviselőhöz, aki a következőket volt szíves az ügyre vonatkozóan mondani:

— Az igazoló választmány határozata nem lep meg, én kérem régen várom, hogy az összes választásokat megsemmisítik. Csodálkozom, hogy még nem történt meg.

A kinevezett tagok intézménye egy debreceni specialitást lesz az autonómia területében.

— A Jeszenszky féle dologról már régen tudok, hogy bekövetkezhetik. Vártam, sőt épen ezért halasztottam el a Jeszenszky közigazgatási üldözése miatt a parlamentben már bejelentett interpellációm, meg akartam várni ezt az akciót — ami most már be is következett.

Jeszenszky egyik legkiválóbb közigazgatási ember.

Mikor 1915-ben a szatmári urak közül többen a jó panamák s az osztrák menekültek embertelen élelméze miatt vádba belekerültek: Huszár Károly interpellációja miatt, Tisza István elküldött Fáy Alberttel kettőnk Szatmárvármegye közigazgatásának megvizsgálására. Utasítást kaptunk, hogy Jeszenszky, nagysomkúti főszolgabíró működését is vizsgáljuk meg, mert ellene még a román fiskálisok emeltek vádat az élelméze hiányossága miatt. Megvizsgáltuk s kiderült, hogy

egyike a legkiválóbb és legigazságosabb tisztviselőknél, aki a szegény népet a legpéldásabban élelmezte, de kivételezéseket nem tett, ezért haragudtak rá.

Később a román megszállás alatt Jeszenszky

szembe került Péchy Lászlóval — e surlódások következménye a kurzus idők alatti szenvedései.

Mi előttünk, akik ismerjük, szeplőtlenül került ki s bizonyára megkapja a bírósági elégtételt is.

Magam is tévedtem abban, hogy vége van már a kurzusnak, különben az egész Jeszenszky—Pályi-ügy a parlamentben szóba kerül, a publikum tájékozotva lesz.

Megjegyzem, hogy mi a Jeszenszky dolgait most alaposan átnéztük. Teljesen tisztán áll előttünk az ügy. A Kuria ítélete Jeszenszky kezébe nem jutott, a büntetést végre nem hajtották.

Nagyon vitatható az igazoló választmányi eljárás törvényessége is, mert régi gyakorlat, hogy

a pénzüintézéses ítéleteket kizáró okul nem tekintik.

Már az új fővárosi törvény kifejezetten így intézkedik — épen a kormány javaslatára. — amely

krudellsnak jelentette ki a helyzet vétségéért kiszabott pénzüintézés jogfosztó hatását.

Nem csodálkozom, hogy most ez Debrecenben másként történt. Az ősszel még nem hittem. Most már látom, sőt hallom hogy

épen olyan férlíak szigoruskodtak, akik Jeszenszkyhez hasonlóan súlyosan szenvedtek a kurzus alatt.

Hegymegi Kiss Pál.

Ez ügyben különben is az országgyűlés is foglalkozni fog, amennyiben Hegymegi Kiss Pál a dolgot ott is szóba hozza s nyilvánosságra hozza az ügy iratait, amelyek teljesen igazolják Jeszenszkyt s igazolják az igazoló választmány határozatának helytelenségét.

Debrecenben üresen áll egy 400 ágyas kórház és a fertőző betegek kórház hiányában gyógykezelés nélkül járnak az uccán

Debrecen város kulturájáról és egyre emelkedő vonalú fejlődéséről sok szó esik mostanában és az az idegen, aki elsétál a belváros szépen rendezett uccáin, talán még el is hiszi, hogy ebben a városban minden a legjobb kerékvágásban halad. A külső, legalább a város legbelső uccáin, megtevesztően is hat és azt a hitet ébresztí, hogy ebben a városban, ahol erény nyit törődnek az uccák és terek csinosításával, a polgárok egészségével is elsősorban törődnek és gond van arra, hogy a fertőző betegségeknek megfelelő kórházi ápolásról gondoskodás történjen.

A látszat azonban, sajnos, csál, még pedig alaposan.

A fejlődő Debrecen külső képe egészen sötét, balkáni állapotokat takar és a csinos parkokkal díszített város a fertőző betegségek melegágya lett.

Mondják, hogy a közegészségügyi viszonyok adják elsősorban hű képét egy modern város kulturafokának és ha ez igaz, akkor Debrecenben nem, mert

a közegészségügyi viszonyok itt nagyon kétségbeesítő képet mutatnak

és úgy tünik fel, hogy ebben a városban az embervédés és a jövő nemzedék utjának biztos egyengetése a legutolsó feladatát képezi az arra illetékeseknek. A legigazabban és a legmegrázóbban a város tisztifőorvosa fejezte ki a közegészségügyi formált véleményét, mikor azt mondta:

— Ezer emberrel kevesebb halna meg évente Debrecenben, ha jobbak lennének az egészségügyi viszonyok.

A város külső ségi területeinek elhanyagolását, a kövezés és csatornázás nélküli uccák végtelen során meghúzódó házak lakóinak panaszaát azonban elnyomják azok a sötét szamoszlopok, amelyek a rendőrség erkölcsrendészeti ügyosztályán azt hirdetik, hogy Debrecenben nincs gátja a fertőző nemi betegségek terjedésének. A számok a nemi betegségek irtózatos terjedését mutatják és ezt nem lehet menteni semmivel, hogy idáig jutottunk, annak csak oka van és az okozóknak még enyhítő körülmény sem állhat rendelkezésükre. Megdöbbentő a nemi betegek száma és

ezeknek 80 százaléka kezelés nélkül csatangol a városban egyre terjesztve a nemzedéket pusztító bajt.

A betegek számánál csak az a közöny nagyobb, amellyel már kinosan hosszú idő óta viseltetnek az illetékesek a bajjal szemben.

A debreceni rendőrség megteszi a maga kötelességét, megtartja az erkölcsrendészeti razzliákat, de ezeknek nincs semmi eredménye, az elfogott és betegnek találtakat a reájuk kimért elzárás letöltése után kénytelenek szabadon bocsájtani, mivel azon a címen, hogy fertőző betegek, nem lehet hónapokig zárva tartani. A hiábavaló utat azért csak megteszik: kiutalják kezelésre az egyetemi klinikára a betegeket.

Ez azonban már régóta csak forma-ság, maradvány a régi jó időkől, mikor még kezelték is Debrecenben a fertőző nemi betegeket és nem engedték ki emberek közé őket addig, míg meg nem gyógyultak. Az egyetemnek a várossal kötött megállapodása értelmében

kötelessége a megszünt közkórház feladatát is teljesíteni és kezelni a beutalt fertőző betegeket.

Az egyetem azonban nem teljesíti a közkórház feladatát, az egyetem tanit és a klinikák kapui bezáródnak a betegek száza előtt. Nincs hely, nagyon szűkre sikerültek a nagynak tervezett termek. — A kapukon kívül maradt betegekkal nem tudnak mit csinálni a hatóságok és szeltnek eresztik a szigorú kezelésre szorulókat és így válik lehetővé, hogy gát nélkül terjedjen Debrecenben a pusztító bajok.

A veszély emiatt már annyira nagy mértéket öltött, hogy a rendőrség kezébe került 90 százaléka és gyakran 100 százaléka beteg. Ez a szám olyan szomorú nevezetessége Debrecennek, hogy elfelejtenek vele dicsekedni és ami még szomorubb, elfelejtenek intézkedni is, hogy javuljon a fekete statisztika és elmuljon a fenyegető veszély.

Az évről évre súlyosbodó állapotok nagyon rossz híret terjesztik a városnak és ha az illetékesek minden eszközzel segítségére nem sietnek, rásütik ezt a béklyót, amelyet nem lehet elfelejteni évtizedekig és nem lehet szépiteni virágos parkok és ivlámpák özőnével sem. A rossz hír már veszedelmesen terjed és pedig olyan okok alapján, ami szegénye egy piszkos balkáni fészeken is. A debreceni rendőrség ugyanis a rendelkezések értelmében olyan intézkedéseket foganato-

sit, hogy a fertőző betegnek találtakat, akiknek a gyógykezelésére Debrecenben nincs hely,

rendőrkisérlettel más városba, vagy a fővárosba viszik kezelésre és ott tartják zárt kezelés alatt, míg meg nem gyógyulnak.

Ugy látszik, más városban tudják kezelni a betegeket és még Debrecennek, az egyetemi városnak is ki tudják gyógyítani a betegeit. Ezeknek a dolgoknak az alapján ki lehet már állítani egy bizonyítványt a várossal, de olyan bizonyítványt, amelynek tartalmát debreceni ember létemre restellem leírni.

Ez a botrányos állapot már régóta tart, néhányszor a Debreceni Független Újság hasábjain szóva is tettük, de mégsem történt döntő lépés, hogy gátat vessenek a vésznek, amely nemzedékek romlására tör. Kétségtelen pedig, hogy ez a veszély nagyobb, mint az oláh és a cseh és nem lehet fontosabb nemzeti érdek, mint megmenteni a jövő nemzedéket. A titkosan terjedő baj, amelynek már

hozzávetőleges számítás szerint 500 áldozata jár a városban, nem nyújt biztatást a komoly nemzetmentő munkára

azok részéről, akik hivatottak megtenni minden megtehető a baj orvoslására.

Debrecen a nemtörődömség következtében valóságos göcpontja lett a fertőzésnek. A fertőzés az illetékes fórumok nagyobb dicsőségére — azt lehet mondani —, hatósági segédlettel terjed Debrecenből a vidékre. Azokat a betegeket ugyan is, akik nem debreceni illetőségűek, kezelés hiányában hazatoloncolják a falujukba, hogy ne fertőzzék tovább a várost. A város ezzel a módszerrel megszabadul nagy százalékától fertőző betegeinek, de ki vállalja ennek a lelkiismeretlen rendszernek következményeit a felelősséget, amely elrontja a vidéket a fertőző betegek kényszervisszatelepítésével? Felelni erre a kérdésre nem lehet. Kétségbeesett intézkedésekkel, mint ez a kényszervisszatelepítés, nem segíünk a bajon, a fertőzés tovább terjed. Itt csak egy segít:

a betegeket gyógyítani kell,

hiszen ez is feladata egy egyetemi városnak.

A debreceni rendőrség már több ízben tett sürgős jelentést a minisztériumba az itteni viszonyokról és kérték intézkedést, de maradt minden a régi. A város nem igen támogatta hasonló kéréssel a rendőrség kérését és nem lépett úgy fel, ahogy az ügy súlyossága és a város érdeke megköveteli. A közkórház épületei üresen állanak hónapok óta és a súlyos fertőző betegek száza az uccán csavarognak. Ez a helyzet jelenleg a városban és itt már nem kell kommentár. Sötétebb képet adni erről az égető kérdéstről nem lehet e rövid mondatnál.

A minisztériumban — mint Budapestről jelentik — nemrégén a kerületi főkapitány parancsára eljárt egy debreceni rendőrtiszt és információkat adott a debreceni viszonyokról és intézkedést kért. A nagy veszély hallatára intézkedtek is és azóta a klinikán a betegeknek felendelésére áll egy 7 ágyas szoba, ez azonban annyi, mintha nem is volna, a rendőrség fogdája estéről estére fertőző beteg nőkkal telik meg, akiknek számára nincs kezelés és zárt ápolás.

Bence Mihály

Megérkeztek a honvédelmi minis/ter kiküldöttei Debrecenbe

Mint megírtuk, Debrecen város és a honvéd kincstár közötti nagyszabású tárgyalás lesz Debrecenben s ezeken a tárgyalásokon előreláthatólag sikerül majd tisztázni a város és a honvéd kincstár közötti összes vitás és függő kérdéseket.

A tárgyalásokra a honvédelmi minisztérium képviselőitében szerdán este Debrecenbe érkezett Végli Kálmán honvédelmi államtitkár, valamint dr. Sárkány Oszkár miniszteri tanácsos, dr. Sauer Pál alezredes, dr. Bayer Sándor miniszteri titkár és dr. Plammer István segédtitkár. Az államtitkárt és kíséretét a pályaudvaron a városi tanács kiküldöttel fogadták.

Csütörtökön a vegyes dandár parancsnokságnál lesznek tanácskozások, majd pénteken indulnak meg a városházán a vegyes bizottságban a tárgyalások és ezek átnyulnak szombatra is.

Csütörtökön érkezik Debrecenbe dr. Réthalyi népjóléti miniszteri tanácsos is, aki viszont a közkórház ügyében folytat előreláthatólag igen fontos tárgyalásokat a várossal.

HIREK

Egy angol sufragette 10 éve

Az angol parlament mostani megnyitása pontosan egybeesik annak a törvénynek a megszavazásával, amely az angol „sufragettek” hosszú küzdelme után ki tudták vívni, hogy a közelében résztvehesse az egyesült angol polgárság férfi polgáiraival együtt szavazhassanak a parlamenti választásokon.

Most ennek a tízéves évfordulónak az alkalmából a mai angol sufragettek azt követelik a parlamenttől, hogy a női szavazati jog határát szállítsák le huszonegy évre. Bizonyos tekintetben meg is van a hajlandóság arra és nagyon valószínű, hogy rövid időn belül elfogadják majd egy közvetítő indítványt, amely a szavazati joggal bíró nők korhatárát 25 évből állapítja meg, azonban minden tekintet nélkül arra, hogy a nők milyen társadalmi osztályhoz tartoznak. Ígyképen az angol választójogi reform rövidesen elérkezik második nagy állomáshoz és véglegesen be fog illeszkedni a modern élet törvényei közé, úgy, hogy nem is kell túlságosan nagy optimizmus ahhoz, hogy néhány éven belül lehüljön az utolsó akadály és az angol nő teljesen egyenlőgűvé váljék az angol férfival.

Angliában mindenestre tapsolnak ennek a haladásnak és még a makacs konzervatívok is kénytelenek meghajolni előtte. Elmúltak azok az idők, amikor a filozófusok a nők logikájáról csak megvetéssel beszéltek és amikor a filozófusok a nőket teljesen képtelennek tartották az elvont és általános gondolkodásra. La Bryère ma már nem írhatja többé, hogy „az asszonyok olyanok, mint a lovak, egyszerűen be vannak tanítva, de feleslegesek.” Stuart Mill sem merné többé állítani, hogy „a nő nagyon nehezen tudja az egyik eszmét a másikhoz kapcsolni és érzékenysége nagyon sok akadályt állít a helyes ítéletnek kialakulása elé”. Használjuk Cherburli ezt sem proklamálhatná, hogy „az asszonyok tudásukat úgy hordják magukkal, mint egy nyakéket, pusztán csak azért, hogy megmutathassák, — hogy van”.

Ma már rájöhettünk arra, hogy a morális erő mindkét nembeli kortársainknak egyenlő módon lehet erőnye. A férfiak most már nem monopolizálják az önművelést és hidegvért, amellyel ezideig olyan gögösen akarták magukat megkülönböztetni. A modern asszony gyöngédségéhez, önfeloldozó képességéhez most már szabadon csatlakozhatnak a legnemesebb férfui sajtóságot. Fenelon nem hiába mondta körülbelül két évszázaddal ezelőtt, hogy a nő a legmagasabb erkölcsi célokra lesz alkalmas. És most csodálatos módon és egyszerű energiával meg is valósítja ezeket a célokat.

Angliában tehát az általános választójogi nagy szerencsés módon korrigálódik ki. A társadalmi erőnek egyik legszebb és legtermékenyebbje: az egyenlőség és ha holnap még mindig a férfi fogja a törvényt meghozni, amely egyformán javára szolgál a családnak, városnak, vagy államnak. Angliában, a törvény a mindkét nembeli társadalom közös megegyezéséből fog keletkezni és kétségtelen nyoma sem ezen a megegyezésen a harmóniának, mértékletnek, udvariasságnak.

— **Uj református főgondnokok.** Báró Szebenyi József vbit. ny. minisztert választotta főgondnokká a rákoszentmihályi sashalmi református egyház. Az új főgondnokot szép ünnepeket keretében iktatták be tisztségébe. — A pesti ref. egyházmege tegnapi közgyűlésén egyházmegei gondnokká gróf Teleky Tibor képviselőt, esperessé Mócsit jelölték.

— **Uj vármegyei th. főügyészek.** Hadházy Zsigmond dr. főispán a debreceni ügyvédi kar három tagját kinevezte Hajdúvármegye tiszteletbeli főügyészeivé. Az új tiszteletbeli főügyészeket, dr. Ménes Lajost, dr. Borzsoy Jenőt és dr. Kuty Sándort számosan keresték fel gratulációikkal.

— **Uray Sándor lelkész előadása a Templomegyesületben.** A Kálvinisták Templomegyesületének vallásos szakcsoportja pénteken február 24-én, délután 6 órakor a Kollégium dísztermében vallásos délutánt rendez. Előadást tart Uray Sándor lelkész Debrecen közvéleményét nagyon is foglalkoztató témáról. Előadásának címe a „Szektkák”. Ennek a nem csak érdekes hanem fontos és tanulságos előadásnak a meghallgatására ez uton is felhívja minden érdeklődő figyelmét a vezetőség. Az előadás meghallgatása díjtalan. A vallásos délutánt minden alkalommal ének nyitja meg és zárja be, amiért is kívánatos, hogy a hallgatóság énekes könyvet vigyen magával.

— **Elveszett antik fülbevaló.** Kesserű Lajos dr., kuriai bíró, törvényszéki elnök felesége a Csokonai-színház keddi előadásán a földszinti 2. számú családi páholyban ült. Vagy a páholyban, vagy a színház épületében, esetleg hazafelé menet elvesztette antik fülbevalójának egyik felét, a fülbevalóban arany foglalatban három lila kő és négy igazgyöngy volt. A becsületes megtalálót a rendőrségre adja be.

— **Elkészült a debreceni rendőrség bűnügyi és kihágási statisztikája.** A debreceni rendőrségen 1927-ben 1302 bűnügyben és 2380 vétségben indult meg az eljárás. A bejelentett károsszeg 306,672 pengő volt. A kihágási ügyosztályon 6666 esetben indult eljárás. A rendőrbírák összesen 5977 napi elzárását és 45,383 pengő pénzbüntetést szabtak ki az elmúlt évben.

— **Kulturdélután az iparoskörben.** Az iparoskör e hó 26-án, vasárnap délután ismét kulturdélutánt rendez, amelyen többek között Tóvölgyi Béla fog előadást tartani „Iparosság a társadalomban” címen. Természetesen lesz több szórakoztató szám is, melyeket későbbben fogunk közölni.

— **Részleges áramszünetelés.** A világítási vállalat közlése szerint a hálózatunkon eszközözendő javítások miatt e hó 23-án esütörtökön déli 12 órától 2 óráig a következő helyeken nem lesz villamos áramszolgáltatás: Csapó ucca vége, Árpádtér, Csillag, Berecsényi, Rakovszky, Dobozi, Kut, Nyil, Homok, Apaffi, Nagy S. József ucca, Hadházi ut és ucca. Csapókert, Pataytelep, Katztelep, Nagyverdó és pallagpuszta.

— **Kigyuladt a város háza deszkafala.** A hajdúhadházi város háza adóügyszámlájának deszkafala valószínűleg a közelben levő kályhától átmelegedve tüzet fogott s meggyuladt. Szerencsére a szobatűz akkor tört ki, mikor még a tisztviselők fenn voltak a hivatalban s azt hamar észrevéve egy negyedóra alatt eloltották. A hivatalos iratoknak nem történt baja s a kár egyébként is csekély.

— **Közszemlén a házihelyreendzési szakvélemény.** Dr. Vársárhelyi Béla törvényszéki tanácselnök az OFB kiküldött tárgyaló bírójának közszemlére tette Debrecen város házihelyreendzési ügyében a bírósági szakértők véleményét a megváltozott ingatlanokra vonatkozóan. Ezt a városi kiadóhivatalban február hó 24-től, délelőtt 9 órától a hivatalos órák alatt az érdekeltek megtekinthetik és február hó 27. délelőtt 1 óráig az észrevételeket, esetleg a külön szakértői véleményeket is beadhatják.

— **Elsikkasztották szőrméjét.** Balla Mátyásné Dobozi uccai lakostól Holmann Dezső szabósegéd elsikkasztott egy értékes szőrmét. Az eljárás a károsult feljelentésére megindult.

— **Gázolt a guti iparvasut.** A Debrecenbe érkezett jelentés szerint a guti vasut szerdán elgázolt egy 14 éves fiut. Bővebb értesítést még nem sikerült szereznii.

— **Öngyilkossági kísérlet aszpirinnal.** A debreceni rendőrségnek jelentették hétfőn délelőtt, hogy a Legányi ucca 14. számú háznál aszpirinnal megmérgezte magát Bodnár Mária leány. A leányt a mentők kiszállították az egyetemi klinikára, ahol ápolás alá vették. A leány öngyilkossági kísérlete ügyében a rendőrség megindította a nyomozást annak megállapítására, hogy miért akarta a leány magát eldobni az életet.

— **Felhívás.** A Református Tanítók Vegyeskara működő tagjait kérem, hogy e hó 23-án esütörtökön délután fél 6 órára a szokott helyen megjelenni sziveskedjenek. Karmester.

— **Elütötte a sinautó.** Szerdán reggel a Márton Kálmán uccán a sinautó elütötte Iványi Sándor 7 éves fiúcskát, aki csak kisebb sérüléseket szenvedett.

— **Izr. szakácsnő,** ki jól főz és egyéb házi teendőket végzi, felvétetik. — Csak éves bizonyítványokkal rendelkező jelentkezzék d. u. 3—4-ig. Cim a kiadóhivatalban.

— **Legelegánsabb frakk- és szmokingöltönyöket készít szolid árákért Szabó László, Széchenyi u. 1.**

— **Eredeti angol tavaszi és nyári szünetujdonságok nagy választékban érkeztek Soós András elsőrangú uriszabónál, Werbőczy u. 2.**

— **Singer gépselyem mindenféle színben kapható Singer varrógép részvénytársaságnál, Debrecen, Piac ucca 79.**

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

MOSOR:

PÉNTEK este fél 8-kor C) bérletben: *Külváros.*
SZOMBAT este fél 8-kor bérletszünetben: *Nászéjszaka.* Operett újdonság.

A SZÍNHÁZI IRODA HÍRÓ

Ma, esütörtökön két előadás. Délután 3 órakor oleső zóna-előadásul: *A legkisebbik Horváth lány.* Nagyszerű operett Timár Ila felképtével. Ma délelőtt váltás meg jegyét a ma délutáni előadásra, ellenesben jegy nélkül marad! Néhány 80 filléres jegy és támlásszék van még! A legkisebbik Horváth lány mai délután 2 órától válthatók a jobboldali pénztárnál.

Ma, esütörtökön este kivételesen fél 9 órakor bérletszünetben csak felnőtteknek: *Bohózat egy párisi szállodában.* Herman Mancsi, Szigeti Jenő, László, Rajz, Bartha, Mihályi Ernő, Szathmáry Margit, Turbók Rózi felképtével. *Bohózat egy párisi szállodában* ma esti előadására elővetelben kapkodták el a jegyek nagy részét. Siessen a pénztárhoz még a délelőtti folyamán, hogy ma este helyét biztosítsa! A kitűnő darab mult szombati előadásáról több százan jegy nélkül voltak kénytelenek távozni! Bohózat egy párisi szállodában, Kacagó est ma fél 9 órakor!

Külváros, a Magyar Színház nagyszerű slágerdarabja Kardoss Géza, Herman Mancsi, Rajz Ferenc, László Gyula, Halasi Mariska, Fülöp Sándor, Szigeti Jenő közreműködésével holnap, péntek este C) bérletben utoljára!

Nászéjszaka, szombat este fél 8 órakor!
Nászéjszaka, szombat este fél 8 órakor!
Nászéjszaka, szombat este fél 8 órakor!

Fimár Ila, Ferenczy Marian, Torma Gusztii, játszik a *Nászéjszaka* főszerepeit! Bemutató szombat este fél 8-kor! Antók Ferenc, Fülöp Sándor, Mihályi, Virágháthy és Szigeti Jenő briliáns szerepeket játszanak a *Nászéjszaka* c. zenés újdonságban. *Nászéjszaka* pikáns, szellemes meséjű és kedves zenéjű, ragyogó zenés vígjáték, mely a Belvárosi Színház-ban a 75. előadás felé közeledik! *Nászéjszaka* nem fiatal lányoknak való darab! *Nászéjszaka* a legkacagtatóbb vígjátékok egyike, az utolsó tíz esztendő legszenzációsabb műsordarabja, a Lili és Nebántvirág stílusában irt pompás alkotás! Siessen jegyét biztosítani a szombati promierrre!

Többszines királyi, Benedek Elek ragyogó háromfelvonásos mesejátéka szombat délután a Csokonai-színházban a ref. főgimnázium és ref. leánygimnázium növendékeinek részvételével Besse Miklós színművész nagyszerű rendezésében. Jegyek a színház pénztáránál válthatók!

Nászéjszaka szombat este!

MOZI

METEORBAN esütörtökön „VÁGYAK”, szerelmi történet, Mae Mc. Avoy, a Ben-Hur főszereplőjével. És „A HOTEL CLAREMONT TITKA”, vígjáték 6 felvonásban. Monte Blue és Dorothy Devorevel. Előadások: 6 és 8 órakor. Jön: „Árvák a világhon.” Lillian és Dorothy Gishel.

KÖZGAZDASÁG

Áremelkedések voltak a terményföldszén Budapest, február 22. Az árjegyző-bizottság határozata szerint a uza és a rozs 5—5 fillérrel drágult, míg a tengerinél és a zabnál 15—15 fillér volt az áremelkedés.

A tengerit budapesti paritásra már 25.50 pengős áron is szívesen vásárolták és hogy az

elsőrendű zabert ugyancsak budapesti paritásra 28.50 pengős árat is lehetett elérni. A lisztüzlet irányzata tartott.

Határidőüzlet előfordult kötései: Buza: Március 31.50, 48, 46, 50, 52, 46, 50, zárlat 31.48—31.50, Május 32.44, 42, 46, 40, 38, 36, 42, zárlat 32.42—32.44. Október 30.04, 06, 10, zárlat 30.08—30.10. — Rozs: Március 30.02, 04, 0.2, zárlat 29.94—29.98, Május 30.22, 24, 28, 20, zárlat 30.16—30.18, Október 25.06, 04, 02, 10, 20. — Tengeri: Május 26.80, 82, 80, zárlat 26.78—26.80, Julius 27.22.

Készruüzlet hivatalos árjegyzései: Buza: tiszai 77 kg 31.45—31.70, 78 kg 31.75—32.05, 79 kg 32.10—32.30, 80 kg 32.25—32.40, felsőtiszai 77 kg 31.35—31.60, 78 kg 31.65—31.95, 79 kg 31.95—32.20, 80 kg 32.15—32.30, fejelemegei 77 kg 31.30—31.55, 78 kg 31.60—31.85, 79 kg 31.95—32.05, 80 kg 32.05—32.15. — Pestvidéki rozs 29.45—29.55, egyéb rozs 29.35—29.45, takarmányarpa I. 28.25—28.75, takarmányarpa II. 27.50—28.00, felsőmagyarországi sörarpa 34.00—35.00, egyéb sörarpa 31.00—32.00, köles 22.50—23.50, tengeri (T) 25.25—25.50, tengeri (E) 25.00—25.25, zab I. 28.20—28.50, zab II. 27.95—28.10, repce 52—54.00, korpá 22.00—22.25, lucernamag 190—215, lóheremag 130—150.

Valutaárfolyamok

Budapest, február 22. Angol font 27.85—28.—, Belga frank 79.50—79.80, Cseh korona 16.90—16.98, Dán korona 162.95—163.55, Dollár 569.25—571.25, Francia frank 22.65—22.85, Hollandi forint 229.65—230.65, Lengyel zloty 64.05—64.35, Lei 3.47—3.52, Lira 30.35—30.55, Német márka 136.30—136.80, Osztrák schilling 80.35—80.70, Norvég korona 152.—152.60, Svájci frank 109.85—110.25, Svéd korona 153.25—153.85, Spanyol peseta 96.90—97.50.

Nyilt-tér.)*

Tavaszi angol öltöny és felöltőszövet különlegességek megérkeztek.

FELDHEIM IMRE
posztóárúháza,
Kossuth ucca 6.

Hibés mérleggyűjtőkat

tökéletesen javított, újra delejez teljes garancia mellett.
Bosch akaratrészek gyári árban
FÖLDVÁRINÁL
Széchenyi ucca 55. szám alatt.

Kantor Ernő és Tarsa

(Városháza épület, Telefon 1657. szám.)
aruházának különlegességei:

„FREGOLI”
plafondra erősíthető ruhaszárító.

„WIX-WOX”
felülmúlhatatlan parkettkrém.

Halpern-fele folttisztító
mindennemű pecsétet nyomtalanul eltüntet. Gyártja a ruhadarab készítését terít meg, ha a szer hatása nem érvényesülne.

GYÉMÁNTPOR

a legjobb ezüsttisztító.

FLY-TOX

poloska és svábbogáirtó.

Francia puderekben, háztartási és pipereckekben, kefe, ecset és bőrdíszművekben állandó nagy választék.

MEGHÍVÓ.

Az Egyesült Kefegyárak Részvénytársaság Falk—Stern debreceni cég 1928. évi március hó 3. napján délután fél 4 órakor Debrecenben, a Magyar Általános Hitelbank debreceni fiókjának hivatalos helyiségében, Ferenc József ut 45. szám alatt rendez közgyűlést tart, melyre a részvényeseket meghívja az igazgatóság. A szavazati jog gyakorolhatása céljából a részvények legkésőbbben 3 nappal a közgyűlés előtt a Magyar Általános Hitelbank debreceni fiókjánál helyezendők letébe.

Tárgysorozat: 1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1927. üzletéről, az 1927. évi mérleg megállapítása és határozathozatal a tiszta nyereség felosztása tárgyában. 2. Felmentvény megadása az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére. 3. Egy igazgatósági tag választása. 4. Felügyelő-bizottsági tagok választása és a felügyelő-bizottság tiszteletdíjának megállapítása. 5. Esetleges indítványok.

Jegyzetelés: A mérleg, a zárószámok és jelentések a társaság helyiségében Szoboszló ut 5. szám alatt az üzleti órák alatt megtekinthetők.

**KÁVÉHÁZBAN
ETTEREMBEN
CUKRASZDÁBAN
BORBELYANÁL**

kérje a

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁGOT

1928 február 23.

Ne csin
addig vízvezeték
dezeket míg
oján'attitelre az

Kovács Gyula
nép és minifraktúr: Va

Uj női
Bat hyány
Modell kalapok a
tékban és verse
A D L E
nőcs és kész női d

Kif
lányt
fel
Hegedüs
ruomd

Üzlet
Tiszt
18 sz
melle
Ná

V
t
N

MERI
95
O

R

Ö
(THE
An
Mr. Arrar
sejű, szikár, él
értekezett Alex
Az egész z
vidám nevetés
— Talán I
Miss Delb
— Micsoc
menni Mr. Gr
mima néniül
— No, er
gyok leány!
A fehér f
szemek nevet
— Persz
értem, hogy n
tenék, ami n
Michael
— Jupit
— Nos,
Kinyilt a
teát, lopva vi
a jólnevelt an
tását.
Miss De
pillanatig arr
inasok elhag
hogy engedje
kiszértésnek.
örömeivel kez
— Szer
juthattunk h
ravia Cloudv
egy nagy zá
Michael
szer-kétszer
Végre

APRÓ HIRDETÉSEK

APROHIRDETÉSEK FELADHATÓK:

főkiadóhivatalunkban:
FERENC JÓZSEF UT (PIAC UCCA) 49. SZÁM és
főkkiadóhivatalunkban:
SZÉCHENYI UCCA 2. SZÁM és

Hegedüs és Sándor Rt. könyvkereskedésében, Piac ucca 34. sz. — Vidéki hirdetőinket arra kérjük, hogy a beküldött hirdetések díját postabélyegben sziveskedjenek levelükhöz mellékelni, vagy ha postautalványon küldik a pénzt, a hirdetés szövegét sziveskedjenek az utalványra írni, mert a hirdetést csak a díj beérkezése után közölhetjük.

Jelégés leveleket csak a megfelelő nyugta ellenében adja ki a kiadóhivatal.

MINDEN OLVASÓNK
saját érdeke, ha csak a lapunkban hirdető cégeknek eszközölje az összes bevásárlását, mert a **DEBRECENI FÜGGETLEN ÚJSÁG** hirdetései lapunkat erőse és hirdeteinket pedig eredményessé fogja tenni. Olcsóbban vásárol, ha ránk hivatkozik. 959

POSTA

40 éves gyermektelen özv. férjhez menne jobb iparos vagy vasutas-hoz. Idő, kor nem határoz, gyermek nem akadály. Érdeklődni d. u. 3-tól. Cim a kiadóban. 1619

Miskolci cukrász és cukorkakészítő 50 éves nőt keres élet társának. — Leveleket „60” jellegre postarésztente Miskolcra. 191

Német nyelvoktatás iskolás gyermekeknek egész délután. Kiseb gyermekeknek állandó látkezelő. Piac ucca 34. szám. Német Gyermek-Orthon. 1523

VÉTEL

Egy háromszobás kis családi házhoz telket megvételre keresek. Cim a kiadóban. 1608

Iparosok figyelmébe!
Mindenféle kész, haszonra való vasak legolcsóbban kaphatók. Rezet, ólmit, cinket, ócska vasat legmagasabb árban veszek Würdiger, Késes ucca 90. 431

LAKÁS

Butorozott
különbejárattal uccai szoba jutányosan kiadó. Hatvan u. 2. 1653

Különbejárattal
butorozott szoba elsejére kiadó. Sas u. 3. 1652

Negyszobás
parkettes uccai lakás, fűrdő és előszobával, alapincézve, két szobás udvari lakás, előszoba, fűrdő, szoba pincével május 1-re kiadó. Értekezni lehet Eötvös ucca 46. 1649

Elegáns
butorozott szoba elsejére kiadó. Biró, Külsővásártér 18-a. 1641

Keresek
két szoba konyhás lakást március 1-re. Cim a kiadóban. 1585

KERESLET

Női modell
jó fizetéssel felvesz délutánokra Torockai, Vágkudví ucca 11. 1655

Külföldi fiut
felvesz Hungáriát, Hunyadi ucca 11. 1650

Gazdasági gépek
eladására jó összeköttetéssel bíró urakat keresünk. Hungaria, Hunyadi ucca 11. 1651

Kiadó
azonnal egy jó üzlet helyiség. Erzsébet u. 8. sz. 1644

PERFEKT
szakácsnőt hosszú bizonyítvánnyal felvesz kis család. — Cim a kiadóban.

LAPKÉZBESÍTŐKET
fizetéssel és jutalékkal felveszünk. Cim a kiadóban, Piac ucca 49. sz.

Középkorú
magános uruló, a háztartás összes dolgait kitünően érti, főzést önállóan végzi, házvezetőnőnek, anyahelyettesnek menne vidéken, helyben. — Mellisné, Debrecen, Darabos u. 18., keresztéjű. 1629

Perfekt
szakácsnőt hosszú bizonyítvánnyal keres házaspár. Cim a kiadóban. 1340

Tisztviselőnőt
perfekt gyors- és gépirót keresünk. Ajánlatokat „Azonnal” jellegre a kiadóhivatalba kérünk.

Orvostanhallgató
hosszu gyakorlattal szerény díjazásért korrepetál középiskolásokat. Cimet a kiadóba kérek. 908

Agilis,
megbízható, prima referenciákkal rendelkező helyi ügynököt keresünk a híres szegedi háziszappan és piperesszappanok eladására. Megkeresések: Píper- és Gyógyszappangyár Szeged, Szent Háromság ucca 27. kéretnek.

Magyar, német, olasz levelező,
angol tudással, több éves gyakorlattal, főiskolai képzettséggel állást változtatna. Szives megkeresések „Levelező” jellegre kiadóba kéretnek.

Nagy
hasznos hajtó speciális irodához kevés pénzzel és garanciával társat keresek. Cim a kiadóban. 1643

Szerényigényű
gyors- és gépirót alkalmazást keres. Szives megkereséseket 2-76. telefon alatt kérném. — Hétfőtől 10-12-ig és 3-5-ig. 1593

SÜTNI,
főzni jól tudó perfekt szakácsnőt március 1-re keresek. Cim a kiadóban. 1531

Ápolónő
felvétetik. Miklós ucca 48. sz. 1642

LAPKIHORDÓ
asszonyokat jó keresettel felveszünk. Cim a kiadóban. — Piac ucca 49. szám.

Tanításra
elfogad középiskolai tanulókat Kovács tanár, Homokkert, Tiszta István ucca 4. 1518

ELADÁS

Eladó
az a családi ütem (Bellezélő) 56. sz. 7. kft. hold buzatermő föld. Értekezni lehet Domb u. 1. 1647

Eladó
vagy kiadó szőlő, 1000 négyszögöl egy szobás lakással Hatvan uccai kertben. Értekezni Mészáros u. 4. 1654

Nyolc hold
andódi földet Perce-dűlő 18. és 20. számú tanva között ügyfeleink megbízásából eladunk. Értekezni dr. Hódy Béla és dr. Bősörményi Béla ügyvédek irodájában, Ferenc József u. 77. szám. 1656

Egy
romblyukvarrógép olcsón eladó. Cim a kiadóban. 1472

Csokonai ucca
29. számú ház eladó. Beköltözhető. Gazdálkodónak is alkalmas. 1607

Motoroképár képviselőt
keres elismeri német márka magyarországi vekérképviselőt. Ajánlatokat „Motor” jellegre Balogh Sándor hirdetőirodájába Budapest, V. Bálvány ucca 12. kérek. 1607

KÁRPITOS
és asztalos butorok a legutóbbi árban Szántó kárpitosnál, Színház-átljáró, butoraktár. 1347

MÁRVANYMOZAIK,
cementlapok, betonárak, építési anyagok a legolcsóbban beszerezhetők a Debreceni Műgyárnál, Fűrdő ucca 2. sz.

Butorok
legolcsóbb árban, kedvező fizetési feltételek mellett beszerezhetők: Hausner, Piac ucca 36. 1623

GYERMEKDIVATHAZBAN
Városháza épület, gyönyörű, olcsó gyermekruhák mélyen leszállított árban. Nagy választék!

Hencserek,
diványok, matracok készen kaphatók Glatstein kárpitosmesternél, Püspöki palota (bent az udvarban). 1332

Berentei szent,
ha valót akar, csak a régi helyen vásároljon. Tüzifa olcsó napiairól. Telefon: 13-47. Hazai szén- és tüzfutalep. Közraktár udvar. 1658

CSERTÉGLA
és cserép kapható Tóth és Sebestyén Rt. Kishegyési uti tégla-gyárából. Eladás: Simonffy u. 1-a. H. Telefon: 610. 94

CEMENTLAPOK,
betoncsövek, kutyáruék legolcsóbban beszerezhetők Lukács Vilmos és Testvére cementárúgyárban, Debrecen, Hatvan ucca 15. 1927

Tavaszi
nagyakaratúhoz lenzín, parkettbeeresztő, parki kő, meszőlő, festékek, festőminkt legolcsóbban beszerezhetők a Belvárosi Festékházban, Debrecen. Hatvan ucca 2. 16

Porosz szén
prima minőségű, hazaszállítva 5 P 80 fillér. Rosenfeld Kálmán főzifakereskedő, Salétrom ucca 12. Telefon: 674. 1362

Remekül
beinstruált biharmegyei buzatermő nyolcszázholdas fekete-föld elő és holt felszereléssel. Ötszázhold ösvetvéssel azonnal átvételre eladó. Dezső, Kossuth 16. 159

Ezerkettőszázholdas
ideális fekvésű főúri birtok Bihar megyében, köves úton, állománssal, azonnal átvételre eladó, kevés pénzzel megvenhető. Dezső, Kossuth u. 16. 159

Hajduböszörményben
a Piac-téren fűszer- és vegyesüzlet teljes berendezéssel csada okok miatt eladó. Értekezni lehet Freireich Mórnál, Hajduböszörményben. 1563

Szegedi
paprika különlegességek állományban nagy raktára: Lindenfeld Degenfeld-tér 7. Telefon: 79. 1837

PATKÁNY-,
egér-, poloska- és svábbogárirtószer törvényesen védve, nagyon olcsón kapható STERN festéküzletében, Piac ucca 10. a Bálvány szemben.

Szappantörzshöz
legerősebb szoda kilója 60 fillér, ezenkívül az összes háztartási cikkek és festékek kicsinyben is nagyban árért kaphatók a Belvárosi Festékházban, Hatvan ucca 2. 16

Sírkövek,
felekkövek műköből és természetesből legolcsóbban beszerezhetők és megrendelhetők. Aranyozás és betűvesztést jutányosan vállal Polgári Lajos, Tócskerti, Faiskola ucca 7-d. 1646

Eladó házak:
Rákóczi uccán 5 parkettes szobás családi ház parkirozott kertessel udvarral, 36.000 pengő. Kossuth uccán emeletes bérház 5 lakással. Hock-iroda, Szent Anna négy. 147

Fűzesabonyban
M. Kir. Államvasutak gőcpontján, 2800 négyszögöl területen közvetlen a vágányok mellett, ekvő ipartelepemet, 30 m hosszú, 10 m széles szuterennel és magas földszinttel ellátott gyáregépülettel, villaszerű lakóház és műhellyel együtt — esetleg parcellánként is eladó. Megtudható: Reiner Soma Eger, Vörösmarthy ucca 31. Telefon 84. 1937

Babikabátkákat,
babruhácskákat, Neumann- és skolaruhákat, plüsszalkákat, ehérműzéseket, monogrammos, zások, montirozások készítőit oleson vállalom részletre is Kézimunka-, Gyermekdivatüzletben, Arany János ucca 16. Telefon 10-12. szám. 1334

Zsinór,
rojt, harisayafejes, szemfel-szedés Paszománygyárban, Piac ucca 32. udvarban. 1327

Tiszta kéz
pillanatok alatt elérhető a legújabb találmányú kéztisztítóval. Géplakatosok, sofförök, nyomdászok, festők részére. — Kapható: Bárány Iestéküzlet, Csapó u. 19. 490

A HIRNEVES
„Cormick” teherautók és „Cormick” petrolcumtraktorok elpusztíthatatlan kintő anyaguk, uőlerhetetlen tökéletes szerkezetük és végtelenül csekély üzemanyagfogyasztásuk révén versenyen kívül állanak. Kizárólagos képviselet és állandó nagy alkalmasság: RAHMER SANDOR Debrecen, Piac ucca 43. szám. Telefon 962.

Fehér
mosott rongy kapható Fischer ócskavaskereskedőnél, Szoboszlói ut 24. Telefon 859. 1847

Karbolineumi
kicsinyben és nagyban állandóan kapható. Klein testéküzlet, Arany János 10. udvarban. 1651

REZUSTOK
részletileg is Mándokánál Arany János ucca 13. 287

Királyi kávé
mégis a legjobbak! Olcsó, kiadó, kiválóan zamatos. De- renfeld-tér 11. 68

ELADÓ ABLAKOK
3 darab 180x200 belméretű 12 szárnyu ablak, 3 darab 115x260 belméretű 6 szárnyu ablak. Hiszes, hajlított vázalkánnnyal. 2 darab mahagonszínű íróasztal, olcsóbb kivételű, 1 darab használt íróasztal, 1 darab fehér fényezett gyermekágy és 1 darab 320 cm-es használt puha teményfalappal. Welsz Ferenc asztalosmesterrel, Fűrdő ucca 4. Telefon 10-89. 124

SÍRKÖVEK
műköből, természetesből olcsón kaphatók a Debreceni Műkögyárnál, Fűrdő ucca 2. 1610

Az óriás
Galambduc háziszappan 50 fillér, Flóra és Meister íkélős 70 fillér, Albus szappan, mosóporok, kétkő, keményítő, kicsinyben is nagyban árért kapható a Belvárosi Festékházban, Debrecen, Hatvan ucca 2. 16

Függönyrojt,
butorzsínor, paplangomb legolcsóbban a Paszománygyárban, Piac u. 32. 1327

Használt
gyógyszeres üvegek, egy tételben igen olcsón eladó. Kossuth gyógyszertár, Piac u. 39. 1646

A Hortobágy Műmalom RT.
Bősörményi ut 1. sz. alatti telepen évtizedek óta fennálló „Isztületben az általános elismeri jóminőségű liszt, korpá tengeri, árpa és darák változatlanul állandóan kaphatók. Telefon megrendeléseket bármilyen kis tételben is házhoz szállítunk. Telefon 179.

Megöltöttek
a tavaszi divatdivonások. Kombinált modellek minden divatanyagból, selyemalkalmak már hat pengőtől. Alakítás 3 pengő. „Anny” kalapszalom, Csapó ucca 47. 120

Lauer Irén
női kalapszalonia Piac ucca 58. sz. első lépcső, II. emelet. (Ez-előtt Rákóczi u.) 215

VEGYES

HIVJA FEL
az 5-18-at, könyvelője azonnal rendelkezésére áll! 1865

Műhelyáthelyezés
niatt mélyen leszállított árban vásárolhat Feuermann bőrnő- lősnél, Piac 44. 1562

Geréby-kertben
szerkettőszáz négyszögöl szőlő háromszáz négyszögöl gyümölcsös eladó. Dezső, Kossuth u. 16. 159

UJI UJI
Villanyzerelési vállalat. Értesitem a t. közönséget, hogy Miklós ucca 17. szám alatt villanyzerelési vállalatot létesítettem ahol bármily szakmába vágó munkát a legutányosabb árban készítek. Költségvetés díjtalan. — Vására szivesen megyek. GROSZ ISTVAN villanyzerelő a Világítási Vállalat volt szere- ője. 490

Agytoll gőztisztítógépet
üzemképes állapotban venneik Ajánlatokat gyártmány és ár megjelölésével „Prima” jellegre Blocknerhez Budapest, Erzsébet-körút 12. kérek. 1976

Bársony-
és fűlkalpok legolcsóbban beszerezhetők, alakítások jutányosan árban. Matta Anna, Beth- len u. 23. 1849

Hócipőt,
sárcipőt tökéletesen csak az Orbán gumiumiüzem javít. Piac u. 9. 1563

Zóta
műorás műhelyét Hatvan ucca 2. sz. aló helyezte át. 1552

Költözötéseket
társzekeréssel, vagy zárt butorzállító kocskában szolid árak és felelősség mellett vállal a Debreceni Angol-Magyar Szállítmányozási R-T., Ferenc József ut 72. (Royal-szállóval szemben.) Telefon 37. 151

ÉSZAKNEMETORSZÁGI
répamagvakban, szavatolva németországi normák szerinti legmagasabb százalék csiraké- pességet, tisztaságot, fajazonos- ságot, szavatolt arankamentes lucerna, lőhere, nehéz angol lucra, vetőhórpa magvakban méltó vesz, kérjen ajánlatot. Arank versenyen telit állanak. Ulmann Rt., Piac u. 69. 90

Megöltöttek
a tavaszi divatdivonások. — Kombinált modellek minden divatanyagból, selyem kalpok már hat pengőtől. Alakítás 3 pengő. „Anny” kalapszalom, Csapó u. 47. 87

Összeszekható
vaságy, mosdó, álló ruhafogás, sodrony ágybetét, lébtörő, stb. oleson készülnek Ottónál, Rákóczi ucca 13. 153

Szenet
fűtésre csak berenteit használ- on, szagtalan és salakmentes. Ára házhoz szállítva 3.40 pengő. Telefon: 13-47. Tüzifa olcsó napi áron. 1658

Gyapfutonak
minden színben oleson szer- zethető be Szilágyinál, Széchenyi 1. Gépazsur, endlízés jutányos áron. 1845

Németül
tanít született német tanerő. gyorsan, biztos sikerrel. Dara- bos 7. 1544

Frakk, szmoking,
alkalmi ruhák kölcsönző inté- zete: Vég, Vár ucca 2.

FACEMENTTETŐK
javítását szakszertően végzi Lu- kács Vilmos és Testvére, Deb- recen, Hatvan ucca 15. 1321

Paplanokat
új és ócska átalakítását villany- erővel kidolgozva legolcsóbban vállalok. Klein paplanos, Szé- chenyi ucca 27. 1490

Zalogház
Hunyadi u. 14., folyósit kölcsö- nökkel arany, ezüstre s minden- éle kereskedelmi árukra tör- vényesen megállapított mini- malis kamat mellett. 57

Lauer Irén
női kalapszalonia Piac ucca 58. sz. első lépcső, II. emelet. (Ez- előtt Rákóczi u.) 215

Csapó ucca
legtorgalmasabb helyén üzlet- helyiség és kapu alatti raktár- helyiség kiadó. Értekezni: dr. Fényes Irodában, Piac 71. 1632

Erdélyi
magyar újságok állandóan kaphatók a pályaudvari belső ár- sító pavillonban. 1613

Igen tisztelt vevőim,
bérloim, megrendelőim szives tudomása- ra hozom, hogy az elhalálozott férjem 25 éves vízvezetési vállalatát szakértő vezetése mel- lett tovább vezetem, kérem to- vábbi nb. partfogásukat. Tisz- telettel: özv. Emerich Vilmosné, Arany János u. 16. Telefon 10-12. 1334

Léglézározsinór,
paplangomb, télikabátgomb és gömbölgő Paszománygyárban, — Piac u. 32. 1818

WEISZ FERENC
asztalosmester, Fűrdő ucca 4. Telefon 10-89. villanyerőre be- rendezett asztalos üzembem gyárt olesondú műbutorokat, egyszerű butorokat, üzlet-, iro- ja-, portálberendezéseket és épületasztalos munkákat. Saját készítésű butorok készen is kaphatók. 123

Harisnyakötést,
fejestel, talpalást, szemfész- deést, előnyomást vállalok. — Harisnyarakatár, Hatvan ucca 16. 17

Bakos
vaskereskedése, Csapó 86. — Mindennemű vasáruban olesó beszerzési forrás. 1472

Kiadó üzlet helyiségek.
A ref. egyház tulajdonát ké- pező Árpád-téri lelkészlak épü- letében (Hadházi ut 12. szám) két üzlet helyiség, továbbá a Hatvan ucca 1-3. sz. nagybér- ház épületében a 24. sz. udvari boithelyiség f. évi március hó 1-től bérebeadó. Értekezni lehet a ref. egyház gondnoki hivata- lóban, Kálvin-tér 17. 184

Irodának
alkalmas helyiség főúton ki- adó. Cim a kiadóhivatalban. 185

Francia
piüssét minden kivételben ere- deti francia géppel készit Nagy Gyula műhímező, Bika-épület. 1633

A madár
is azt dalolja az ágon: Csikó sősborszesz a legjobb házi- szer a világon. Kapható minden fa- szerüzletben. 174

Kiadó
Kossuth u. 7-9. sz. házban üz- let helyiségek és háromszobás iroda vagy rendelő. Értekezni dr. Borzovay János, Csapó u. 4. délután 3-4 között. 1587

Üzlet helyiség
nagyobb üzletnek, vállalatnak, forgalmas helyen kiadó. Ház- tulajdonosnál, Hunyadi 12. 1589

Borotválkozás
20. hajvágás 41. fazonra 40. babihajvágás 40. Széchenyi ucca 57. Toma. 1603

Villanymotor,
1:1 lőerős, eladó. Arany János 27. sz. 223

Börgarnitúra
állapotban eladó. Kossuth gyógyszertár, Piac u. 30. 1645

HUSFÖSTÖLÉS
olcsón, pontosan, kifogástalanul Zöldfa ucca 3. szám alatt.

Lusztig
asztalosmester, Deák Ferenc ucca 10. Iparkiállításos első díjjal kitüntetve. Készítményel: mű- és egyszerű butorok, iro- da-, üzletberendezések és épü- letmunkák. 1483

Klőppicspék
kétszáz maradekok (25 m. kisebb darabok) a Csapógyár- ban, Széchenyi u. 28. 1648

Üzlet helyiség
Csapó ucca 41., Rákóczi- val szemben május 1-re kiadó. Ér- tekezni lehet Szent Anna 7. 1634

MONOGRAMMHIMZŐ
szalon Dr. Szücs Andoré, Szent Anna ucca 6. Telefon 570. monogrammhímzés a leg- egyszerűbbtől a legdicsesebb- től íviteleg jutányosan. gyorsan. pontosan. 1605

MENEKULT ORAS
zakaszterben, meglepő oleson vállal javításokat. Rákóczi u. 36. sz. 1634